

**VARSINAIS-SUOMEN
PELASTUSLAITOS**

Turvallisuuden puolesta – vuodesta 1869

**EGENTLIGA FINLANDS
RÄDDNINGSVÄRK**

För säkerheten sedan 1869

VUOSIKERTOMUS 2022

VARSAINAI-SUOMEN
PELASTUSLAITOS

EGENTLIGA FINLANDS
RÄDDNINGSVÄRK

VUOSIKERTOMUS 2022

Pelastusjohtajan katsaus	4
Räddningsdirektörens översikt	6
Review by the Rescue Director	7
Varsinais-Suomen pelastuslaitos lyhyesti	9
Kort om Egentliga Finlands räddningsverk	10
Southwest Finland Emergency Services in brief	11
Organisaatio	12
Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta	13
Avaintietoja vuodelta 2022	
Hallinto ja henkilöstö	14
Talous	15
Nyckeltal från år 2022	
Ekonomi	16
Key figures for 2022	
Finances	17
Kehittäminen ja hankkeet	18
Turvallisuusviestintä	24
Siviilivalmius	28
Onnettomuuksien ehkäisy	32
Palontutkinta	34
Merkittäviä pelastustehtäviä vuonna 2022	38
Operatiivinen toiminta	
Pelastustoiminta	39
Ensihoito	40
Lääkär helicopteritoiminta, FinnHEMS	42
Varsinais-Suomen sopimuspalokunnat	43
Tekniset palvelut	45
Tilastotietoa/Statistik/Statistics	47

Kuva: Kristian Eloluoto

Hyvinvointialueen valmistelua ja muutoksen tuulia

Vuosi 2022 jää historiaan monistakin eri syistä, eikä vähiten yleisen turvallisuustilanteen muutoksesta. Venäjän hyökkäys keväällä Ukrainaan muutti turvallisuustilanteen huonompaan suuntaan kertaheitolla niin Euroopassa kuin koko maailmassa. Pelastuslaitoksen vuosi 2022 eteni kuitenkin lähes normaalisti.

Korona vaikutti vielä alkuvuoden toimintoihin, vaikka jokseenkin hyvin koronan kanssa oli jo opittu elämään. Meillä korona-ajasta selviittiinkin kokonaisuudessaan kohtalaisen hyvin. Palvelutaso pystyttiin pitämään yllä ja tavoitteet saavutettiin riittävän hyvin.

Turvallisuustilanteen muutos näkyi myös pelastuslaitoksella

Turvallisuusympäristömme muuttui kertaheitolla 24.2.2022. Turvallisuustilanteen huonontuminen näkyi selvästi kansalaisten kyselyiden kasvuna. Eri-tyisesti väestönsuojeluun liittyvät asiat kiinnostivat kansalaisia. Loppuvuodesta tilanne siltäkin osin normalisoitui.

Kuntien varautumista tuettiin ja samalla päivitimme osan omista kriittisistä suunnitelmistamme. Suomen liittymisen Natoon näyttää erittäin todennäköiseltä. Nato-jäsenyys tarkoittaa velvoitteita myös pelastustoimelle, mutta kuluneen vuoden aikana ne eivät ole vielä meille konkretisoituneet.

Hyvinvointialueen valmistelu keskiössä

Hyvinvointialueuudistus ja sen valmistelu oli hallinnollisesti keskeisin asia vuonna 2022. Olimme mukana niin väliaikaisen toimielimen työssä kuin varsinaisessa valmistelussa. Aluepelastuslautakunnan rinnalle saimme uuden lautakunnan, pelastustoimen valmistelulautakunnan. Aluepelastuslautakunta keskittyi normaaliin arjen pyörittämiseen ja uusi lautakunta nimensä mukaisesti hyvinvointialueelle siirtymisen valmisteluun.

Olen vakuuttunut, että pystymme tuottamaan pelastustoimen ja ensihoidon asiakasrajapinnan palvelut laadukkaina myös vuoden vaihteen ja hyvinvointi-

Pelastusjohtajan katsaus

alueelle siirtymisen jälkeen. Varmaa on, että moni asia on vielä ratkottava tulevina kuukausina ja vuosina, jotta uudistuksen kunnianhimoiset tavoitteet saadaan maaliin. Varmaa on sekin, että moni asia tulee muuttumaan, mutta muutokseen olemme jokainen viime vuosina jo tottuneet.

Omalta kohdaltani vuosi 2022 jää myös historiaan. On ollut ilo ja kunnia palvella yhdessä teidän kanssanne tätä upeaa laitostamme ja alueen asukkaita vuosien ja vuosikymmenten ajan. Olisin mielelläni jatkanut osana pelastuslaitoksen joukkuetta vielä nämä muutamat jäljellä olevat työvuodet, mutta poliitikot päättivät toisin. Iso kiitos teille kaikille

yhdessä tekemisen meiningistä, yhteisöllisyydestä ja siitä arvokkaasta työstä, jota joka päivä teette varsinaissuomalaisten turvallisuuden takaamiseksi.

Teksti:

Jari Sainio, pelastusjohtaja

Förberedelse i välfärdsområdet och förändringens vingar

Man kommer att minnas år 2022 av flera olika orsaker, inte minst på grund av förändringen i den allmänna säkerhetssituationen. Rysslands angrepp mot Ukraina på våren fick säkerhetssituationen att försämrast, både i Europa och globalt. Räddningsverkets år 2022 framskred dock nästan normalt.

Corona påverkade ännu verksamheten i början av året, fast man någorlunda hade lärt sig att leva med corona. Hos oss hanterades coronatiden som helhet relativt bra. Servicenivån kunde upprätthållas och målen nåddes tillräckligt väl.

Den förändrade säkerhetssituationen syntes också hos räddningsverket

Vår säkerhetsmiljö förändrades på en gång 24.2.2022. Den försämrade säkerhetssituationen syntes tydligt i ökningen av medborgarnas förfrågningar. Medborgarna var särskilt intresserade av frågor som rör befolkningsskydd. I slutet av året normaliserades situationen också till denna del.

Kommunernas beredskap stöddes och samtidigt uppdaterade vi en del av våra egna kritiska planer. Att Finland blir Nato-medlem förefaller mycket sannolikt. Natomedlemskapet innebär också skyldigheter för räddningsväsendet, men under det senaste året har de ännu inte blivit verklighet för oss.

Beredningen i välfärdsområdet i fokus

Välfärdsområdesreformen och beredningen av den var den administrativt det mest centrala ärendet år 2022. Vi deltog både i det temporära organets arbete och i det egentliga förberedande arbetet. Vid sidan av den regionala räddningsnämnden fick vi en ny nämnd, beredningsnämnden för räddningstjänster. Den regionala räddningsnämnden koncentrerade sig på den normala dagliga verksamheten och den nya nämnden har enligt sitt namn tagit ansvar för beredningen av övergången till välfärdsområdet.

Jag är övertygad om att vi även efter årsskiftet och övergången till välfärdsområdet kommer att kunna tillhandahålla tjänster av hög kvalitet vid kundgränssnittet för räddningsväsendet och prehospital akutsjukvård. Det är säkert att mycket återstår att lösa under de kommande månaderna och åren för att nå reformens ambitiösa mål. Det är också säkert att många saker kommer att förändras, men vi har alla vant oss vid förändring de senaste åren.

För egen del kommer jag också att minnas år 2022. Det har varit en glädje och ära att tillsammans med er tjäna denna underbara institution och invånarna i området i årtal och årtionden. Jag skulle gärna ha fortsatt som en del av räddningsverkets lag de här kvarvarande åren, men politikerna valde annorlunda. Ett stort tack till er alla för den positiva lagandan, gemenskap och det värdefulla arbete ni gör varje dag för att trygga dem som bor i Egentliga Finland.

Text: Jari Sainio, räddningsdirektör

Preparations for the Wellbeing Services County and the winds of change

2022 will remain in the history for a variety of reasons, not least in regard to changes in the overall security situation. In the spring, Russia's aggression against Ukraine brought a deterioration in the security situation at once, both in Europe and in the world. However, Southwest Finland Emergency Services' year 2022 went ahead almost normally.

The coronavirus had an impact on operations in the beginning of the year, even though we had learned to live with the coronavirus fairly well. However, the overall corona situation was fairly good. It was possible to maintain the level of service, and the objectives were achieved sufficiently well at the Southwest Finland Emergency Services.

The change in the security situation was also visible at the Southwest Finland Emergency Services

Our security environment changed at once on 24th of February, 2022. The worsening of the security situation was clearly reflected in an increase in citizens' inquiries. Citizens were particularly interested in matters

concerning the civil defence. Towards the end of the year, the situation normalized in this respect, too.

Municipal preparedness was supported and at the same time, we updated some of our own critical plans. Finland's membership in the NATO seems highly probable. NATO membership also means obligations for the Rescue Services but they have not yet become concrete for us during the past year.

Preparation of the Wellbeing Services County as a priority

The reform of the Wellbeing Services County and its preparation were the most important administrative issues in 2022. We were involved both in the work of the temporary institution and in the actual preparations. In addition to the Regional Rescue Services Board, we received a new Board, the Preparatory Board for the Rescue Services. The Regional Rescue Services Board focused on the normal running of everyday life, and the new Board, according to its name, was preparing for the transfer to the Wellbeing Services County.

I am convinced that we will be able to provide high-quality

services for the customer interface between the Rescue Services and EMS even after the turn of the year and the transition to the Wellbeing Services County. It is certain that a number of issues will still have to be resolved in the coming months and years in order to achieve the ambitious objectives of the reform. It is also certain that many things will change, but we have all got used to changes in recent years.

As far as I am concerned, 2022 will also remain in history. It has been a pleasure and an honor to serve together with you this wonderful institution and the people of the region for years and decades. I would have liked to continue these few remaining years of work as part of the Southwest Finland Emergency Services, but the politicians decided otherwise. I would like to thank all of you so very much for doing things together, for being a community and for the valuable work you do every day to ensure the security of the people of Southwest Finland.

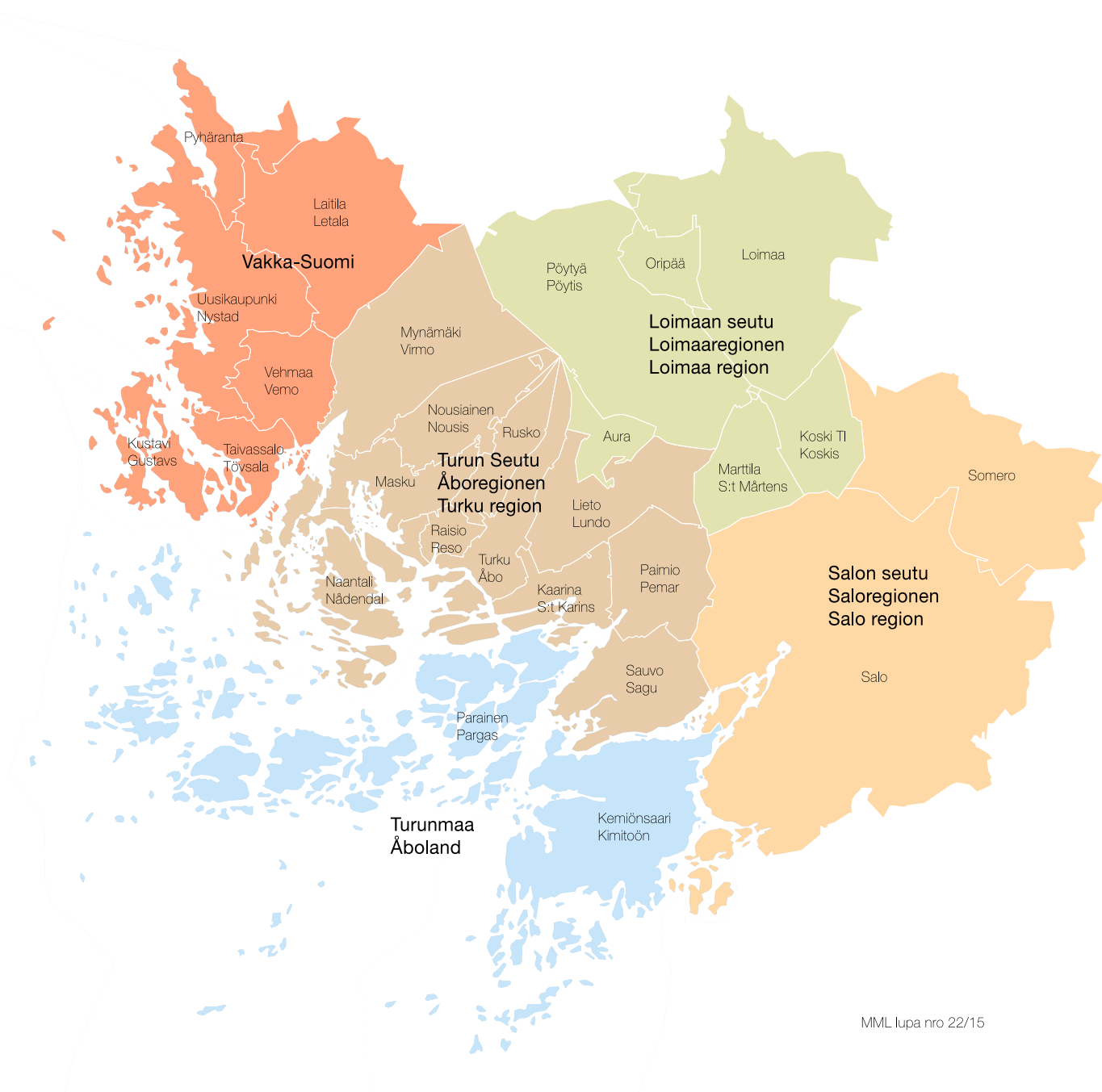
Text: Jari Sainio,
Rescue Director

Varsinais-Suomi | Egentliga Finland | Southwest Finland

Kunnat ja seutukunnat

Kommuner och ekonomiska regioner

Municipalities and sub-regions

MML lupa nro 22/15

Pelastuslaitos tuottaa pelastuspalvelut 27 kunnan alueella Toimintavalmiudessa vuorokauden ympäri

Kuva: Kristian Eiluoto

Vuodesta 2004 pelastustoimi on hoidettu maakunnallisena. Varsinais-Suomen pelastuslaitos on yksi Suomen 22 aluepelastuslaitoksesta. Alueellistamisen myötä Varsinais-Suomen pelastuslaitos on vastannut Varsinais-Suomen maakunnan (ml. Saaristomeren alue) 27 kunnan pelastustoimiminnasta.

24h-valmiudessa olevia paloasemia alueella on kymmenen ja 8 h -valmiudessa olevia paloasemia kolme. Yhteensä paloasemia on alueella reilu 80. Sopimuspalokuntia koko Varsinais-Suomen alueella on 66 ja toimenpidepalkkaisia palokuntia on viisi.

Pelastuslaitoksen toiminta-alue ulottuu Uudestakaupungista Saloon ja Loimaalta Turun saaristoon. Pinta-alaa on yhteensä 20 539 neliökilometriä, josta maa-aluetta 10 661 km². Muu osa 9 876 km² on vesialuetta. Oman haasteensa pelastustoimelle tuovat myös alueen 22 000 saarta.

Varsinais-Suomessa on 485 567 asukasta, joista 414 795 suomenkielisiä ja 27 525 ruotsinkielisiä. Muuta kuin suo-

mea tai ruotsia äidinkielenään puhuu 43 247 varsinaissuomalaista.

Aluepelastuslaitoksen perustehtävänä on tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ennaltaehkäiseminen, turvallisuuskulttuurin edistäminen, poikkeusolojen väestönsuojelutehtävien hoitaminen ja niihin varautuminen sekä pelastustoiminta onnettomuustilanteissa. Pelastuslaitokselle kuuluu niin ihmisten, omaisuuden, eläinten kuin ympäristönkin pelastaminen ja suojaaminen.

Pelastuslaitos tuottaa ensihoitopalveluita Varsinais-Suomen sairaanhoidopiirin kanssa laaditun yhteistoimintasopimuksen puitteissa viiden kaupungin alueella: Turussa, Kaarinassa, Raisiossa, Paraisilla sekä Naantalissa. Jatkuvassa

hälytysvalmiudessa olevia ensihoitoyksiköitä on aluepelastuslaitoksella yhteensä 12.

Ensihoitotoiminnan lisäksi pelastuslaitos tuottaa ensivastepalveluja. Ensivastetoiminta on ensihoidon tapaan sopimusperusteista ja pelastuslaitoksen lisäksi ensivastepalveluja tuotetaan maakunnan alueella 26 sopimuspalokunnan toimesta.

Pelastuslaitoksen visio:

Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen visio on olla kehittyvä alansa valtakunnallinen suunnannäyttäjä ja laadukkaiden onnettomuuksien ehkäisy-, pelastus-, siviilivalmius ja ensihoitopalveluiden tuottaja.

Toiminta-ajatus:

Pelastuslaitoksen tärkein tehtävä on ihmishengen pelastaminen. Haluamme parantaa varsinaissuomalaisten turvallisuutta kaikissa olosuhteissa ammattitaitoisesti, nopeasti ja tasapuolisesti. Työskentelemme yhdessä muiden turvallisuustoimijoiden kanssa lähellä ihmistä. Pyrimme vähentämään onnettomuuksia, vastaamme alueen pelastustoiminnasta, osallistumme siviilivalmiuden ylläpitoon ja kehittämiseen, rajoitamme onnettomuuksien seurauksia kaikissa oloissa, hyödynnämme pelastustoimen valmiutta nykyistä laajemmin ja tuotamme terveydenhuollon kanssa sovitut ensihoitopalveluja.

Arvot:

Ammattitaitoisesti, nopeasti, tasapuolisesti

Räddningsverket producerar räddningstjänster i 27 kommuner **Beredskap dygnet runt**

Sedan 2004 har räddningsväsendet skötts landskapsvis. Egentliga Finlands räddningsverk är ett av Finlands 22 regionala räddningsverk. I och med regionaliseringen har Egentliga Finlands regionala räddningsverk haft ansvaret för räddningsverksamheten på sammanlagt 27 kommuners område vid Skärgårdshavets kust. I området finns tio brandstationer med 24h-beredskap och tre brandstationer med 8h-beredskap. Sammanlagt finns det drygt 80 brandstationer i regionen. Antalet avtalsbrandkårer i hela Egentliga Finlands område är 66 och det finns fem halvordinariebrandkårer.

Räddningsverkets verksamhetsområde sträcker sig från Nystad till Salo och från Loimaa till Åbo skärgård. Den totala arealen är 20 539 kvadratkilometer, varav 10 661 kvadratkilometer är landområden. De övriga 9876 kvadratkilometer är vattenområden. Också de 22 000 öarna i området innebär en utmaning för räddningsväsendet.

Invånarantalet i Egentliga Finland är cirka 485 567, varav 414 795 är finskspråkiga och 27 525 är svenskspråkiga. I

Egentliga Finland talar 43 247 invånare annat än finska eller svenska som sitt modersmål.

Det regionala räddningsverkets grundläggande uppgift är att förebygga eldsvådor och andra olyckor, främja säkerhetskulturen, sköta och ha beredskap för befolkningsskyddsuppgifter i undantagsförhållanden samt ansvara för räddningsverksamheten vid olyckor. Räddningsverket ansvarar för räddning och skydd av såväl människor, egendom som miljö.

Räddningsverket producerar, inom ramen för samarbetsavtalet med Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt, akutvårdstjänster i fem städer: Åbo, S:t Karins, Reso, Pargas och Nådendal. Utöver akutvård tillhandahåller räddningsverket även prehospital akutsjukvård. Räddnings-

verket har totalt 12 ambulanser i ständig larmberedskap dygnet runt.

Prehospital akutsjukvård är, liksom akutvården, avtalsmässig och utöver räddningsverket producerar 26 avtalsbrandkårer i landskapet prehospital akutsjukvård.

Räddningsverkets vision:

Visionen för Egentliga Finlands räddningsverk är att vara en framåtskridande, riksomfattande vägvisare i branschen som producerar olycksförebyggande, räddnings-, civil beredskaps- och akutvårdstjänster av hög kvalitet.

Verksamhetsidé:

Räddningsverkets viktigaste uppgift är att rädda människoliv.

Vi vill förbättra säkerheten för invånarna i Egentliga Finland under alla omständigheter på ett professionellt, snabbt och jämlikt sätt. Vi arbetar tillsammans med andra säkerhetsaktörer nära människorna. Vi vill minska på olyckor, vi ansvarar för områdets räddningsverksamhet, vi deltar i underhåll och utveckling av civil beredskap, vi begränsar olyckornas följder under alla omständigheter, vi drar större nytta av räddningsväsendets beredskap än för tillfället och vi producerar tillsammans med hälsovården de överenskomna akutvårdstjänsterna.

Värderingar:

professionellt, snabbt och jämlikt

Southwest Finland Emergency Services produce services within 27 municipalities

Ready for action around the clock

Kuva: Kristian Eloluoto

Since 2004, rescue services have been managed regionally. Southwest Finland Emergency Services are one of 22 regional rescue departments in Finland. As the service was regionalised, Southwest Finland Emergency Services have been responsible for the rescue operations in 27 municipalities on the shores of the Archipelago Sea.

The region has ten fire stations that are on standby around the clock, and three fire stations that are on standby 8 hours a day. There are over 80 fire stations in total within the region, of which 66 are contract fire brigades. Moreover, there is five part time fire brigades in the region.

The operating area of Southwest Finland Emergency Services ranges from Uusikaupunki to Salo, and from Loimaa to the Turku archipelago. The total surface area is 20,539 square kilometres, of which 10,661 square kilometres in land areas. The other 9,876 km² is water. The 22,000 islands in the area present an additional challenge.

The Southwest Finland area has approximately 485,567 residents, of whom 414,795 speak Finnish and 27,525 speak Swedish as their first language. Approximately 43,247 people in the region have other first languages.

The basic assignment of Southwest Finland Emergency Services is preventing fires and other accidents, promoting a culture of safety, managing civil defence assignments for a state of emergency and the related preparedness, and rescue operations in cases of accidents. The assignments of Southwest Finland Emergency Services cover the rescue and protection of people, property, and animals, as well as the environment.

Southwest Finland Emergency Services produce emergency medical services within the framework of the cooperation agreement con-

cluded with the Hospital District of Southwest Finland in an area spanning five cities: Turku, Kaarina, Raisio, Pargas and Naantali. Southwest Finland Emergency Services have a total of 12 ambulances constantly on-call. In addition to emergency medical services, Southwest Finland Emergency Services produce first response services. Similarly to emergency medical services, first response operations are contractual and, in addition to Southwest Finland Emergency Services, there are 26 contract fire brigades producing first response services in the region.

Our vision:

The vision of Southwest Finland Emergency Services is to be an evolving national trendsetter in the field and a provider of high-quality rescue, safety and emergency medical services.

Mission:

The most important task of Southwest Finland Emergency Services is to save lives. We want to improve the safety of residents in Southwest Finland in all circumstances professionally, rapidly and equally. We work close to people and collaborate with other security actors. We aim to reduce accidents, we hold responsibility for rescue services in the area, we participate in maintaining and developing civil preparedness, we restrain consequences of accidents in all circumstances, we strive towards utilising the preparedness of rescue services more extensively than at present and we produce agreed emergency medical services together with health services.

Values:

Professionally, rapidly, equally

Pelastuslaitoksen organisaatio esittelyssä

Pelastustoimen ylintä päätäntävaltaa Varsinais-Suomessa käytti vuonna 2022 viisitoistajäseninen aluepelastuslautakunta. Pelastuslaitosta johti vuonna 2022 pelastusjohtaja **Jari Sainio**, tukenaan johtoryhmä. Pelastusjohtajan välittöminä alaisina toimivat neljä pelastuspäällikköä, joilla kullakin on erikseen määritelty vastuu- eli palvelualue.

Operatiivinen palvelualue jakaantuu ensihoidon ja pelastustoiminnan palveluyksiköihin. Palvelualueesta vastasi

vuonna 2022 pelastuspäällikkö **Juha Virto**.

Riskienhallinnan palvelualue muodostuu onnettomuuksien ehkäisyn ja siviilivalmiuden palveluyksiköistä. Palvelualueen johti vuonna 2022 pelastuspäällikkö **Torbjörn Lindström**.

Tukipalveluiden palvelualue muodostui vuonna 2022 hallinnon ja henkilöstön, viestinnän, teknisen, kehittämisen, ICT:n, talouden sekä laadunhallinnan ja

turvallisuuden palveluyksiköistä. Palvelualueen johti syksyyn asti pelastuspäällikkö **Mika Kontio** ja loppuvuoden ajan pelastuspäällikkö **Pertti Soininvaara**.

Tilanne- ja johtokeskuksen palvelualue muodostuu tilannekeskustoiminnoista ja esikuntapalveluista. Palvelualueen johti vuonna 2022 pelastuspäällikkö **Mika Viljanen**.

Pelastuslaitoksen organisaatio vuonna 2022

Pelastustoimen ylintä päätäntävaltaa maakunnassa käyttävä aluepelastuslautakunta koostuu 15 jäsenestä. Turulla lautakuntapaikkoja on viisi, Turun alueen muilla kunnilla kolme, Uudellakaupungilla, Loimaalla ja Salolla kullakin kaksi ja Paraisilla yksi.

Puheenjohtaja
Koski Seppo,
Turku

Varajäsen
Lehtonen Mara,
Paattinen

JÄSEN

HENKILÖKOHTAINEN VARAJÄSEN

Erkkilä-Häkkinen Sirpa,
Turku

Tolvanen Arvi,
Turku

Hacklin Teppo,
Koski TL

Relander Lassi,
Koski TL

Helle Jenna,
Särkisalo

Nuotio Laura,
Somero

Karlsson Hanna,
Parainen

Luoma Mikaela,
Parainen

Koskinen Sirpa,
Kustavi

Paasikivi Jorma,
Uusikaupunki

Mäkelä Jakke,
Turku

Pfister Elina,
Turku

Nieminen Janne,
Turku

Reponen Esa,
Turku

Niinimäki Rauni,
Turku

Yläneva Lennu,
Turku

Parkkila Jaana,
Masku

Käkönen Rami,
Askainen

Pärkkä Päivi,
Halikko as.

Lehtimäki Jarno,
Pitkälampi

Rantakallio Joni,
Naantali

Spets Pekka,
Naantali

Rantala Ilkka,
Kyrö

Tullila Suvi,
Loimaa

Reunanen Tero,
Raisio

Katajisto Kai,
Lieto

Virtanen Veli-Matti,
Kalanti

Raisto-Elo Tanja,
Laitila

Hallinto ja henkilöstö

Varsinais-Suomen pelastuslaitoksella työskenteli eri tehtävissä vuonna 2022 yhteensä 558 henkilöä (keski-ikä 45,0), joista pelastustehtävissä 281 (keski-ikä 47,5), sisältäen tilannekeskuksen 11 henkilöä, ensihoidon tehtävissä 169 (keski-ikä 36,1) ja riskienhallinnan 39 (keski-ikä 43,8), viestinnän 4 (keski-ikä 46,3), teknisen 31 (keski-ikä 47,1) ja hallinnon tehtävissä 43 henkilöä, sisältäen esikunnan 8 henkilöä, (keski-ikä 52,5). Lisäksi toimenpidepalkkaisia palomiehiä oli mukana toiminnassa yhteensä 95 henkilöä (keski-ikä 48,8).

Vuoden 2022 aikana vakinaisesta henkilöstöstä jäi eläkkeelle 15 henkilöä.

Pelastustoiminnassa oleva henkilöstö tekee poikkeusluvan alaista työaika ja ensihoitotoiminnassa toteutetaan kaksivuorotyön mukaista työaika. Pelastustoimintaa tuotettiin kymmeneltä jatkuvassa miehityksessä olevalta paloasemalta. Lisäksi kolme paloasemaa on miehitetty virka-aikana. Virka-ajan ulkopuolella näiden asemien valmiudesta huolehtii vapaaehtoishenkilöstö (VPK, toimenpidepalkkainen henkilöstö).

Pelastuslaitos tuottaa sopimuksen mukaista ensihoitopalvelua kuudelta paloasemalta.

Teksti:

Pertti Soininvaara,
hallinto- ja henkilöstöpäällikkö,
1.10.2022 alkaen pelastuspäällikkö

Anita Reiman,
henkilöstösuunnittelija,
1.11.2022 alkaen hallinto- ja henkilöstö-
päällikkö

Talous

Vuoden 2022 tilinpäätös jäi viimeiseksi kuntarahoitteiseksi talousarviovuodeksi ennen pelastustoimen siirtymistä osaksi Varsinais-Suomen hyvinvointialuetta (Varha). Vuoden 2022 käyttötalouden kulut ylittyivät selvästi talousarviosta. Budjetoidut käyttöpuolen tulot alittuivat myös hienoisesti suunnitelluista luvuista.

Käyttötalouden kokonaiskulut ylittyivät budjetista johtuen seuraavista tekijöistä:

- Laskennalliset lomapalkkavelat (normitaso ollut n. 200 000 euroa) muutettiin todellisten, kerääntyneiden lomasaldojen mukaan, jolloin tuloslaskelmavaikutusta tuli menoihin yli 2 miljoonaa euroa. Henkilöstökuluissa myös ylityöt lisääntyivät ja kertaluontoinen varallaolokorvaus jouduttiin oikeuden päätöksellä maksamaan useilta menneiltä vuosilta.
- Palvelujen ostot ylittyivät erinäisten organisaation muutos- ja integrointikulujen (Varha) myötä lähes miljoona euroa (mm. ICT-kulut).
- Hankintamenojen toteutuma oli runsas puoli miljoonaa euroa enemmän, mihin oli varauduttu. Yksittäinen kustannuserä edellisvuoden toteutumaan nähden oli polttoainekulujen lisäys (250 000 €).

Investointihankintojen 2022 määrärahat olivat 2,15 miljoonaa euroa ja niihin käytettiin nettona runsas 400 000 euroa vähemmän kuin oli suunniteltu (vuonna 2021 investointibudjetti ylitettiin vastaavasti 400 000 eurolla). Vuoden 2022 investointihankintojen kilpailutusten viivästyminen ja toimitusvaikeudet hankaloittivat suunnitelmien toteutumista.

Kokonaisuutena talous ja kuntien rahoittama pelastustoimi oli alijäämäinen. Kaikille Varsinais-Suomen kunnille (27 kuntaa) tuli ennakkomaksuosuuden jälkeen talousarviovuoden alun asukasluvulla korjattua ja toimintakatteen ylityksestä aiheutunutta lisämaksuosuutta.

Ensihoitopalveluiden kulut ylittivät budjetin, mutta tämä koski vain kertaluontoisia kuluja, jotka kertyivät lähinnä poikkeavista lomapalkkaveloista. Ensihoidon tulokertymä oli lähes 200 000 euroa plussalla.

Pelastuslaitoksen vuoden 2022 tilinpäätöksen toimintamenot (ml. ensihoitopalvelut) olivat yhteensä 50,25 miljoonaa euroa ja vastaavasti tulot olivat 52,03 M€. Toimintakate oli näin ollen 1,78 miljoonaa euroa, jolla rahoitettiin nettoinvestoinnit.

Teksti: Juho Kaituri, talouspäälikkö

Suunnittelijat Sanna Virtanen ja Petri Willman keskittymässä töihinsä talvella 2022. Kuva: Kristian Eloluoto

Ekonomi

Bokslutet för 2022 blev det sista kommunfinansierade budgetåret innan räddningsväsendet överfördes till Egentliga Finlands välfärdsområde (Varha). Utgifterna för driftsekonomin 2022 överskred budgeten klart. De budgeterade inkomsterna på driftsidan underskred också något de planerade siffrorna.

De totala driftsekonomiska kostnaderna överskred budgeten på grund av följande faktorer:

- De kalkylerade semesterlöneskuldena (normala nivån har varit ca 200 000 euro) ändrades enligt de faktiska ackumulerade semesterlönerna, vilket gav en effekt på resultaträkningen på utgifterna på mer än 2 miljoner euro. I personalkostnaderna ökade också övertidsarbetet och enligt rättens beslut var man tvungen att betala ersättning för beredskap av engångskarakter för flera tidigare år.
- Inköp av tjänster översteg med flera organisatoriska ändrings- och integrationskostnader (Varha)

med nästan en miljon euro (bl.a. ICT-kostnader).

- Utfallet av anskaffningsutgifterna var drygt en halv miljon euro mer än vad man hade förberett sig på. Den enskilda kostnadsposten i förhållande till föregående års utfall var en ökning av bränslekostnaderna (250 000 €).

Anslagen för investeringsupphandlingar uppgick till 2,15 miljoner euro 2022 och uppgick netto till drygt 400 000 euro mindre än planerat (investeringsbudgeten överskreds med 400 000 euro år 2021). Den fördröjda konkurrensutsättningen av investeringsanskaffningar år 2022 och leveransproblemen försvårade genomförandet av planerna.

Ekonomi som helhet och räddningsväsendet som kommunerna finansierade uppvisade ett underskott. Alla kommuner i Egentliga Finland (27 kommuner) fick efter förskottsbetalningsandelen en extra betalning som korrigerats med invånarantalet vid ingången av budgetåret och som föranletts av att verksamhetsbidraget överskridits.

Kostnaderna för prehospital akutsjukvård överskred budgeten, men detta gällde endast utgifter av engångskaraktär som främst berodde på avvikande semesterlöneskulder. Inkomsten i prehospital akutsjukvård uppgick till nästan 200 000 euro plus.

Omkostnaderna i det regionala räddningsverkets bokslut för 2022 (inklusive prehospital akutsjukvård) uppgick till sammanlagt 50,25 miljoner euro och inkomsterna uppgick på motsvarande sätt till 52,03 miljoner euro. Verksamhetsbidraget uppgick således till 1,78 miljoner euro som man använde för att finansiera nettoinvesteringarna.

Text: Juho Kaituri, ekonomichef

Finances

Kuva: Kristian Eiluoto

The financial statements for 2022 was the last municipal-financed budget year before the Rescue Services were transferred to the Wellbeing Services County of Southwest Finland (Varha). Operating expenditure in 2022 was clearly exceeded by the budget. Budgeted revenue from the operating side was also slightly below the planned figures.

The total costs of the operating expenditure were exceeded by the budget due to the following factors:

- With various organizational change and integration costs (Varha), the purchases of services were exceeded by nearly EUR 1 million (e.g. ICT costs).
 - The outturn of acquisition costs was more than EUR 500.000, which had been prepared for. A single cost item compared to the previous year's implementation was the increase in fuel costs (EUR 250.000).
- Investment procurement appropriations were in total EUR 2.15 million in 2022 and were utilized, net, with more than EUR 400.000 less than planned (in 2021, the investment budget was exceeded by EUR 400.000 respectively). Delays in competitive tendering of the investment procurement in 2022 and delivery difficulties complicated the implementation of the plans.
- As a whole, the economy and the Rescue Services financed by municipalities were in deficit. After the advance payment, all municipalities in Southwest Finland (27 municipalities) received an additional payment amount,

which was corrected by the population number in the beginning of the budget year and which resulted from exceeding the operating margin.

The costs of the emergency medical services (EMS) exceeded the budget, but this applied only to one-off costs, which were mainly incurred due to exceptional holiday pay debts. The accumulated EMS income was nearly EUR 200.000 in the black.

The operating expenses of the Regional Rescue Department for the financial year 2022 (incl. EMS services) were in total EUR 50.25 million and the corresponding income was EUR 52.03 million. The operating margin thus amounted to EUR 1.78 million to finance the net investments.

Text: Juho Kaituri, Head of Finances

Vauhdikas muutosten vuosi kehittämissyksikössä

Kehittämissyksikön vuosi 2022 on ollut erittäin vauhdikas ja se on sisältänyt monia muutoksia. Kehittämissyksikön vastuualueet ovat lisääntyneet isolla koulutuksen- ja osaamisen hallinnan kokonaisuudella. Koulutus ja osaamisen hallinta ovat siirtyneet viestintäyksiköstä kehittämissyksikköön. Muutoksella on haettu keskittämisen kautta lisää toimivuutta ja kykyä reagoida nopeammin havaittuihin koulutustarpeisiin.

Kehittämissyksikön kokoonpano on myös muuttunut varsin kokonaisvaltaisesti. Aloitin itse kehittämispäällikön tehtävässä 11.1.2022. Uudessa tehtävässäni olen viihtynyt erinomaisesti, paljon on ollut uuden opettelua ja asiantuntijoiden ohjaamista. Henkilöstön osalta vaihdoksia on ollut varsin paljon toimintojen uudelleenorganisoinnin vuoksi. Osa henkilöstä on siirtynyt toisiin tehtäviin oman organisaation sisällä, osa vaihtanut pelastuslaitosorganisaatiota ainakin vähäksi aikaa ja myös Varhan palvelukseen on siirtynyt osaamista. Olemme rekrytoineet uusia henkilöitä niin talon sisältä kuin ulkopuoleltakin. Näin ollen vuoden 2022 lopussa kehittämissyksikössä työskentelee yhdeksän henkilöä.

Riskianalyysin ja palvelutasopäätöksen valmistelua

Hyvinvointialueelle siirtyminen 1.1.2023 alkaen on käynnistänyt muutamien isompien kokonaisuuksien valmistelun hieman normaalia aikaisemmin. Riskianalyysin päivitys on aloitettu uusimilla tiedoilla, kattavammalla sisällöllä sekä uudella riskikohteiden määrittelyllä. Analyysin tuloksien visualisointia py-

ritään myös parantamaan. Jatkumona riskianalyysille myös palvelutasopäätöksen päivitys uuden pelastustoimen palvelutasopäätöksen asetuksen mukaiseksi sekä uuden sisäministeriön strategisten tavoitteiden mukaiseksi on aloitettu.

Innovaatioita ja uusien ohjelmistojen testausta

Innovaatiotoimintaa on rauhallisesti harrasteltu henkiin ja muistutettu kaikkien organisaation edustajien mahdollisuudesta osallistua oman työnsä kehittämiseen. Vuoden 2022 aikana pyydettiin henkilöstöltä omaan työhön liittyviä toteuttamiskelpoisia innovaatioideoita. Ideoita tuli vuodessa yli 50. Pyrimme edistämään näitä kehitysehdotuksia jatkossa, kiitos kaikista ideoista.

Tulevaisuudessa käytettävien ohjelmistojen osalta olimme jo kovaa vauhtia siirtymässä uusille urille, mutta tiukkojen aikataulujen vuoksi päädyimme rauhalliseen siirtymään, jossa voimme perusteellisesti tutustua uusiin ohjelmistoihin vanhojen rinnalla. Näin saamme ohjelmistojen koulutukset hoidettua kattavasti ja varmistamme turvallisen siirtymän.

Kansainvälisten hankkeiden osalta olemme viettäneet muutaman kiireisen vuoden jälkeen väliavuotta, osittain hettokittaisen resurssivajeen vuoksi, mutta myös toisaalta toimintojen uudelleen järjestelyjen vuoksi. Tätä kirjoittaessa, joulukuun lopulla, yksi kansainvälinen hanke on hakuprosessissa, jonka tulevaisuus selviää kevään aikana.

Teksti: Mika Lankinen, kehittämispäällikkö

Saksan Hampurissa oleva palolaitos, jonka innoittamana Turun keskuspaloasema on suunniteltu. Toughest Firefighter Alive -kilpailujoukkue pääsi vierailemaan asemalla kehittämisyksikön järjestämällä kilpailureissulla syksyllä 2022. Kuva: Kristian Eloluoto

Inclusive Emergency -hankkeen loppuseminaari pidettiin toukokuussa 2022 Slovenian Kranjissa. Kuva: Kristian Elovuoto

Hankesuunnittelua

Aktiivisten hankkeiden osalta vuosi 2022 oli pelastuslaitoksella hiljaisempi voimavarojen keskittyessä hyvinvointialueuudistukseen. Tautalla hankesuunnittelua on kuitenkin jatkettu kaikkien pelastuslaitoksen yksiköiden kanssa tulevia vuosia ennakoiden.

Maakunnallinen palovaroittimien kartoitus ja tiedotus -hanke

Lokakuussa 2022 alkoi kuitenkin Palosuojelurahaston tukemana Maakunnallinen palovaroittimien kartoitus ja tiedotus -hanke. Hanke perustui tarkastus- ja pelastustoiminnassa tehtyihin huolestuttaviin havaintoihin palovaroittimien puuttumisesta riski- ja onnettomuuskohteissa. Hanke pyrkii vaikuttamaan tilanteeseen koko maakunnan kattavalla tiedotuskampanjalla, johon yhdistetään palotarkastajien tekemät palovaroittimien kartoituskierrokset ennen ja jälkeen tiedotteen jaon. Näin saadaan tietoa massatiedottamisen tehokkuudesta ja pystytään tulevaisuudessa kohdistamaan turvallisuusviestintää ja tarkastustoimintaa entistä vaikuttavammin oikeille alueille ja väestöryhmille.

Teksti: Joonas Hänninen, suunnittelija

Turvallisuusviestintää jälleen yleisön parissa ja aktiivista henkilöstö- ja someviestintää

Raskaiden pandemiavuosien jälkeen aloimme taas pikkuhiljaa päästä takaisin yleisön pariin turvallisuusviestinnän saralla. Muutaman vuoden poissaolo näkyikin suurena osallistujamääränä muun muassa Turun päivän tapahtumassa. Tapahtuma järjestettiin Turun keskuspaloasemalla, jossa vieraili enemmän kansalaisia kuin koskaan ennen. Vuonna 2022 tavoitimme yhteensä noin 52 000 henkilöä 300 eri tapahtumassa ja tilaisuudessa.

Alkuvuosi vielä virtuaaliympäristössä

Alkuvuoden yleisötapahtumat ja messut järjestettiin vielä digitaalisesti tai siirrettiin myöhempään ajankohtaan koronapandemian vuoksi. 112-päivänä helmikuussa tehtiin yhteistyötä hätäkeskuksen kanssa muun muassa opetusvideoiden ja muiden yhteisten somejulkaisujen kanssa.

Kakkosluokkalaisten turvallisuusopitunnit järjestettiin digitaalisesti ja osallistujia virtuaalisille tunneille olikin lähes neljätuhatta ympäri Varsinais-Suomen. Turvallisuustunnin tavoitteena on, että kakkosluokkalaisten tunnistaisivat erilaisia vaaranaiheuttajia sekä osaisivat toimia oikein hätätilanteissa. Oppitunnin aiheita ovat muun muassa poistuminen hätätilanteesta, tulipalossa toimiminen, hätänumeroon soittaminen ja palovaroittimen tarkistus.

NouHätä!-kampanjaan liittyvät kilpailut kisattiin tänäkin vuonna virtuaalisesti. Varsinais-Suomesta kampanjaan osallistui 58 % kaikista yläkouluista. Tänä vuonna arvoimme kaikkien Varsinais-Suomesta kampanjaan ilmoittautuneiden koulujen kesken opettajien Action-päivän, jossa luennottiin kou-

lun paloturvallisuudesta sekä harjoiteltiin ensiapua ja alkusammutusta. NouHätä!-kampanja on Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön koordinoima yläluokkien, etenkin kahdeksaluokkalaisten, valtakunnallinen pelastustaitokampanja, jossa nuoret oppivat ennakoidaan ja estämään vaaratilanteita sekä toimimaan oikein onnettomuustilanteissa. Kampanja tavoittaa vuosittain yli 45 000 nuorta ympäri Suomen.

Loppukeväällä takaisin ihmisten pariin

Vihdoin ja viimein kesän kurkisteltaessa pystyimme taas järjestämään tapahtumia, joissa pääsimme tapaamaan ihmisiä kasvotusten, tietysti vielä varovaisuutta noudattaen. Rakenna & Sisusta -messut siirrettiin helmikuusta toukokuuhun, mikä kylläkin vähensi selkeästi kävijämäärää, koska rakentajat ja remontoijat ovat pääosin liikkeellä aikaisin kevättalvella. Huhtikuussa olimme Hyvinvointiteknologia-messuilla kertomassa asumisen turvallisuudesta ja turvalaitteista. Messut olivat suunnattu ikäihmisille, heidän läheisilleen sekä vanhustyön ammattilaisille.

Kesän tapahtumissa riitti kävijöitä

Toukokuussa Jokisataman avajaiset käynnisti Turun merellisen tapahtumakesän ja Varsinais-Suomen pelastuslaitos oli mukana tapahtumaan liittyvässä Merellisessä kokonaisturvallisuustapahtumassa, jota koordinoi MPK (Maanpuolustuskoulutusyhdistys). Tapahtuman teemana oli meren ja saariston kokonaisturvallisuus ja osallistujina oli monia eri turvallisuustoimijoita. Tapahtumassa kerroimme paloturvallisuudesta, esittelimme ka-

lustoa ja toimintaamme sekä järjestimme autokolarinäytöksen, jossa pääsi seuraamaan, miten pelastetaan auto-onnettomuuteen joutuneita ihmisiä. Näytöksessä oli mukana palomiehiä sekä ensihoitajia Varsinais-Suomen pelastuslaitokselta ja sairaanhoitopiiristä. Samana Jokisataman avajaisviikonloppuna järjestettiin lastentapahtuma Kapteeni Kumiankan puuhapäivä, jossa esittelimme paloautoa ja ambulanssia. Järjestimme puuhapäivässä myös Palomies ei pelota -näytöksen, jossa palomies puki päälleen savusukellusvarusteensa juonnon kera. Näytöksen tarkoituksena oli kertoa lapsille, että palomiestä varusteineen ei tarvitse pelätä.

Kesäkuussa kerroimme kodin paloturvallisuudesta ja jaoimme palovaroittimia Turun kaupungin hyvinvoinnin palvelukokonaisuuden järjestämässä Soppaa ja Hyvinvointia -tapahtumassa, jonka kohderyhmä olivat yli 65-vuotiaat vähävaraiset. Paavon Sporttipäivä pidettiin Paavo Nurmi -stadionilla ja olimme sielläkin esittelemässä paloautoa ja ambulanssia sekä kertomassa kodin paloturvallisuusasioista perheille.

Kesän kohokohtana Naantalin asuntomessut

Naantalin luonnonmaalla 15.7.–14.8. järjestetyt asuntomessut olivat vuoden 2022 suurin turvallisuustapahtuma, jossa Varsinais-Suomen pelastuslaitos oli mukana. Kesän aikana messuilla kävi jopa yli 116 000 kävijää. Pelastuslaitokselta panostettiin pitkän koronatauon jälkeen tapahtumaan ja arkipäivinä koko messujen ajan oli mahdollista kysellä palotarkastajilta mieltä painavia turvallisuuteen liittyviä kysymyksiä. Paljon olikin kysyttävää niin

Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen messuosasto Rakenna ja sisusta -messuilla Naantalissa. Kuva: Kristian Elovuoto

varautumisesta kuin rakentamises-takin. Palotarkastajien juttusilla hen-kilökohtaista neuvontaa sai yli 5 000 kävijää. Messuilla testattiin myös uutta virtuaalista alkusammutinta, joka sai hyvän vastaanoton varsinkin nuorten keskuudessa. Messuja varten painettiin myös oma tietoisuuskuvihkonen kiinnos-tavaksi tiedettävistä aiheista, kuten sähköautojen lataus, varautuminen sekä aurinkopaneeleihin liittyvät tur-vallisuusvinkit. Kaiken kaikkiaan mes-sukesä meni erittäin hienossa kelissä ja suurin kiitos kuuluu palotarkastajille, joiden avulla messut saatiin miehitettyä kiireisempään loma-aikaan.

Loppuvuoden tapahtumissa uutta ja vanhaa kalustoa

Syksyllä jo perinteisestikin, nyt muuta-man vuoden tauon jälkeen, järjestim-me Turun päivän yhteydessä yleisöta-pahtuman Turun keskuspaloasemalla. Aseman etupihalla sai tutustua eri pe-lastusajoneuvoihin ja esillä oli muun muassa uusi nostolava-auto. Tapah-tumassa sai myös harjoitella alkusam-mutusta digilaitteistolla ja palomuseos-sa vieraita viihdytti upeilla tarinoillaan

omat veteraanimme. Taukovuosien jäl-keen tapahtuma keräsi ennätysmäärän kävijöitä.

Paloturvallisuusviikko lähti käyntiin marraskuun lopulla Päivä Paloasemalla -tapahtumasta. Varsinais-Suomesta mukana oli huikeat nelisenkymmen-tä sopimuspalokuntaa, jotka avasivat ovensa yleisölle ja järjestivät erilaisia toimintarasteja. Varsinais-Suomen pe-lastuslaitoksen vakituisista asemista mukana tapahtumissa olivat Kuusiston, Liedon, Paraisten ja Uudenkaupungin paloasemat. Paloturvallisuusviikolla ja-oimme sosiaalisessa mediassa SPEK:n (Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö) materiaaleja.

Marraskuussa MPK (Maanpuolus-tuskoulutusyhdistys) järjesti Turun kauppakorkeakoululla Kokonaisturval-lisuuspäivä-tapahtuman, jossa eri tur-vallisuusviranomaiset esittelivät toimin-taansa. Olimme mukana tapahtumassa esittelemässä paloautoa, pelastus-toimintaa ja vastaamassa paloturval-lisuusaiheisiin kysymyksiin.

Paloasemien vihkiäisiä keväällä ja syksyllä

Varsinais-Suomen pelastuslaitoksella on tapana järjestää vihkiäistilaisuus aina uuden paloaseman valmistuttua. Koronapandemian takia monen VPK-aseman juhlat jäivät järjestämättä, joten vihkiäisiä pidettiin tänä vuonna jopa neljällä eri asemalla. Keväällä jär-jestettiin Kakserran ja Rymättylän pa-loasemien vihkiäisjuhlat sekä syksyllä Askaisten ja Koski TI:n paloasemien juhlat. Juhlat järjestettiin kutsuvieras-tilaisuutena. Juhlat sujuivat hienosti ja tunnelma oli rento, mutta silti arvokas.

Kohti vuodenvaihdetta ja Varhaa

Viestinnässä aherrettiin tulevan hy-vinvointialueuudoksen parissa koko vuosi. Etenkin kesän jälkeinen aika oli kiireinen muun muassa uusien Varha-tiimien ja työpajapäivien merkeissä. Yhteistyötä uusien Varha-viestijöiden kanssa tehtiinkin tiiviisti jo ennen vuo-denvaihdetta.

Turvallisuusviestintä

Muiden viranomaisten kanssa on myös tehty vuoden aikana viestinnällistä yhteistyötä. Esimerkiksi tapahtumaturvallisuutta on nostettu esiin yhdessä poliisin kanssa niin somejulkaisujen kuin blogin muodossa. Hätäkeskuslaitoksen kanssa tehdyissä yhteisissä somejulkaisuissa muistutettiin ihmisiä elvyttämisestä ja pelottomasta asenteesta yllättävään auttamiseen. Yhdessä aluehallintoviraston kanssa toteutettua AURORA-valmiusharjoitusta käsiteltiin myös blogikirjoituksen muodossa. Muita pelastuslaitoksen blogissa puhuttaneita aiheita vuoden aikana olivat muun muassa väestönsuojelu, siviilivalmius ja Nato sekä aluevaalit.

Henkilöstön tiedon tarpeeseen vastaamista

Henkilöstöviestinnässä vuosi näkyi erityisen aktiivisena tiedottamisena. Monet asiat mietityttivät henkilöstöä tulevassa hyvinvointialueelle siirtymisessä ja tähän tiedon tarpeeseen pyrittiin viestinnän keinoin vastaamaan. Esimerkiksi henkilöstöinfoja ja sopimuspalokuntien infotilaisuuksia pidettiin säännöllisesti. Loppuvuodesta ilmestyi myös Varhaa esittelevä Kohti hyvinvointialuetta -henkilöstöjulkaisu. Julkaisussa esiteltiin erilaisia hyvinvointialueen toimijoita. Pelastuslaitoksen toimintaa esittelevä osio antoi läpileikkauksen pelastuslaitoksen monipuolisesta toiminnasta.

Somessa näkyvyyttä varautumiseen ja onnettomuusviestintään

Vuosi käynnistyi Saariston Sankarit (Skärgårdens hjältar) -tv-ohjelmalla, jossa näytettiin edellisen kesän tapahtumia Paraisten paloasemalta. Kun koronavirus laantui ja "uusi normaali" vei maskit rajoituksineen, maailma muuttui uuteen ja yllättävään suuntaan. Pelastuslaitoksen viestintäyksikkö lyöttäytyi tiiviisti yhteen siviilivalmiusyksikön kanssa ohjeistamaan huolestuneita kansalaisia Venäjän ja Ukrainan sotatilanteen vuoksi muun muassa väestönsuojista ja 72 tunnin omatoimisesta varautumisesta. Someviestintää kohdistettiin muuttuneessa maailman tilanteessa sinne, mikä eniten kansalaisia ja uutismediaa askarrutti. Kevään aikana myös pelastuslaitoksen tilannekeskus lisäsi onnettomuusviestintää somessa.

Kesällä viestintäyksiköstä hypättiin jälleen paloauton kyytiin näyttämään kansalaisille pelastajien arkea ja antamaan konkreettisia esimerkkejä siitä, miten onnettomuuksia voisi ehkäistä. Turvallisuusvinkejä pääsee katsomaan pelastuslaitoksen Youtube-kanavalta. Ensihoidon puolelta oltiin aktiivisia etenkin Instagramissa, jonka johdosta tykkäysennätykset paukkuivat tunteisiin vetoavien sisältöjen seurauksena.

Elokuussa Varsinais-Suomen pelastuslaitos kutsuttiin Saksan Hampuriin Toughest Firefighter Alive (TFA) -kilpailuun edustamaan Suomea. Suomen edustusjoukkueeseen pääsi Naantalissa järjestettyjen aikakarsintojen perusteella rautainen joukko palomiehiä, ensihoitajia ja hallintohenkilöstöä. Viestintä oli mukana seikkailussa ja saimmekin nauttia siitä syksyllä urheiluvideokoosteen muodossa.

Loppuvuodesta Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle siirtyminen alkoi konkretisoitumaan ja muuttumaan todeksi. Sosiaalisessa mediassa Varhaan siirtyminen ei vielä näkynyt merkittävästi, mutta viestinnän taustatöihin sillä oli huomattava vaikutus. Joulukuussa pelastuslaitos muistutti kansalaisia adventtikalenterin omaisesti kynttilöiden ja sähkölaitteiden turvallisesta käytöstä joulun aikana yhdessä sähkön säästämisvinkkien kera.

Vuosi olikin viestinnässä mieleenpainuva monella tapaa. Tuleva hyvinvointialueelle siirtyminen kulki henkilöstöviestinnässä punaisena lankana koko vuoden unohtamatta päivittäisviestinnän monimuotoisia tarpeita. Turvallisuustilanteen muuttuminen nosti myös tarvetta erityisesti varautumisesta viestimiseen. Toisaalta koronan väistymisen taka-alalle toi jälleen takaisin turvallisuusviestinnän tapahtumat kasvokkain ja oli ilo päästä tapahtumissa kohtaamaan ihmisiä. Tästä on hyvä jatkaa uuteen vuoteen ja uudelle hyvinvointialueelle.

Teksti:

Tanja Uusitalo, viestintäsuunnittelija

Jarkko Jääskeläinen, palotarkastaja

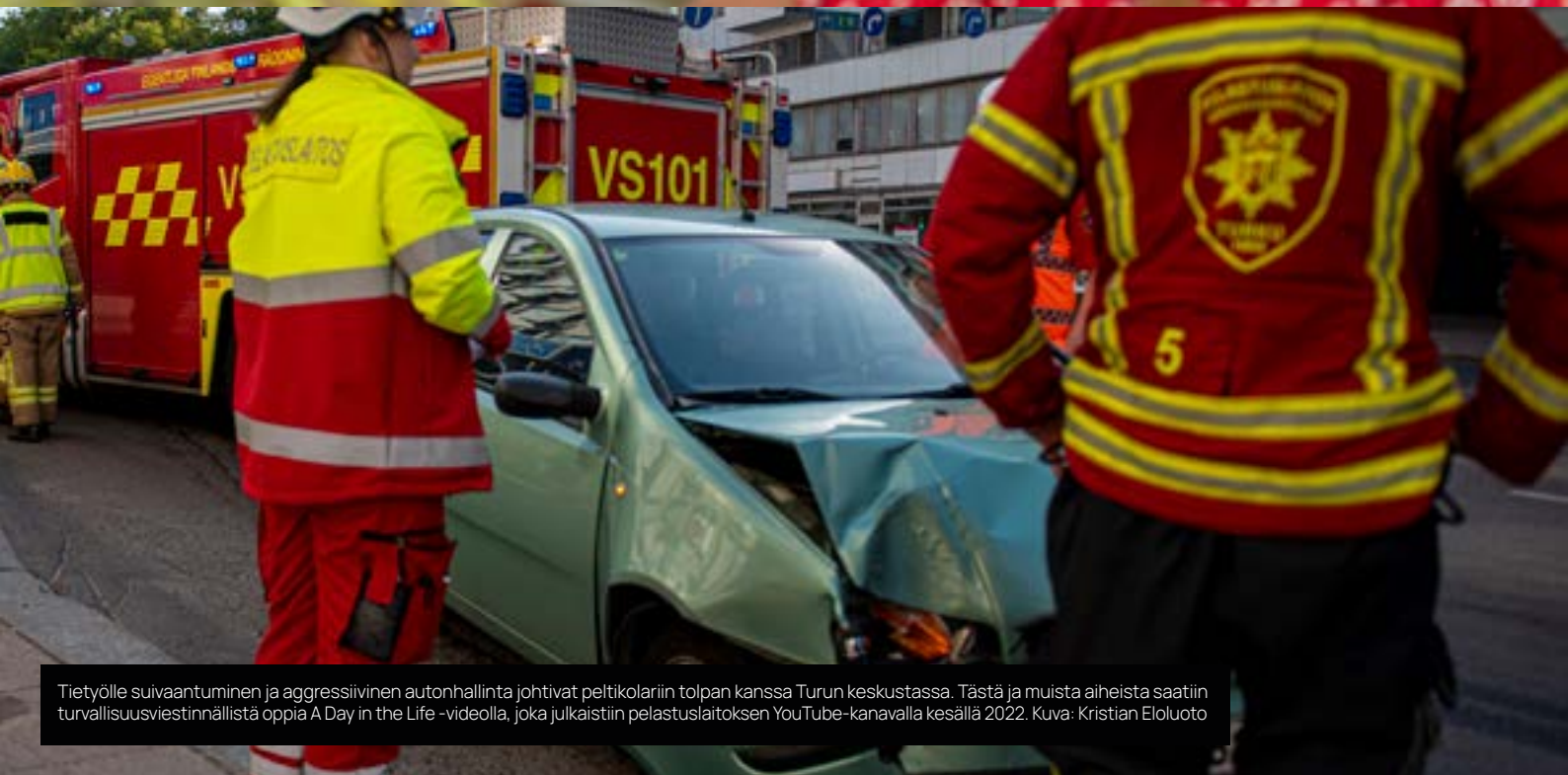
Kristian Eloluoto, viestintäsuunnittelija

Minna Antola, viestintäsuunnittelija

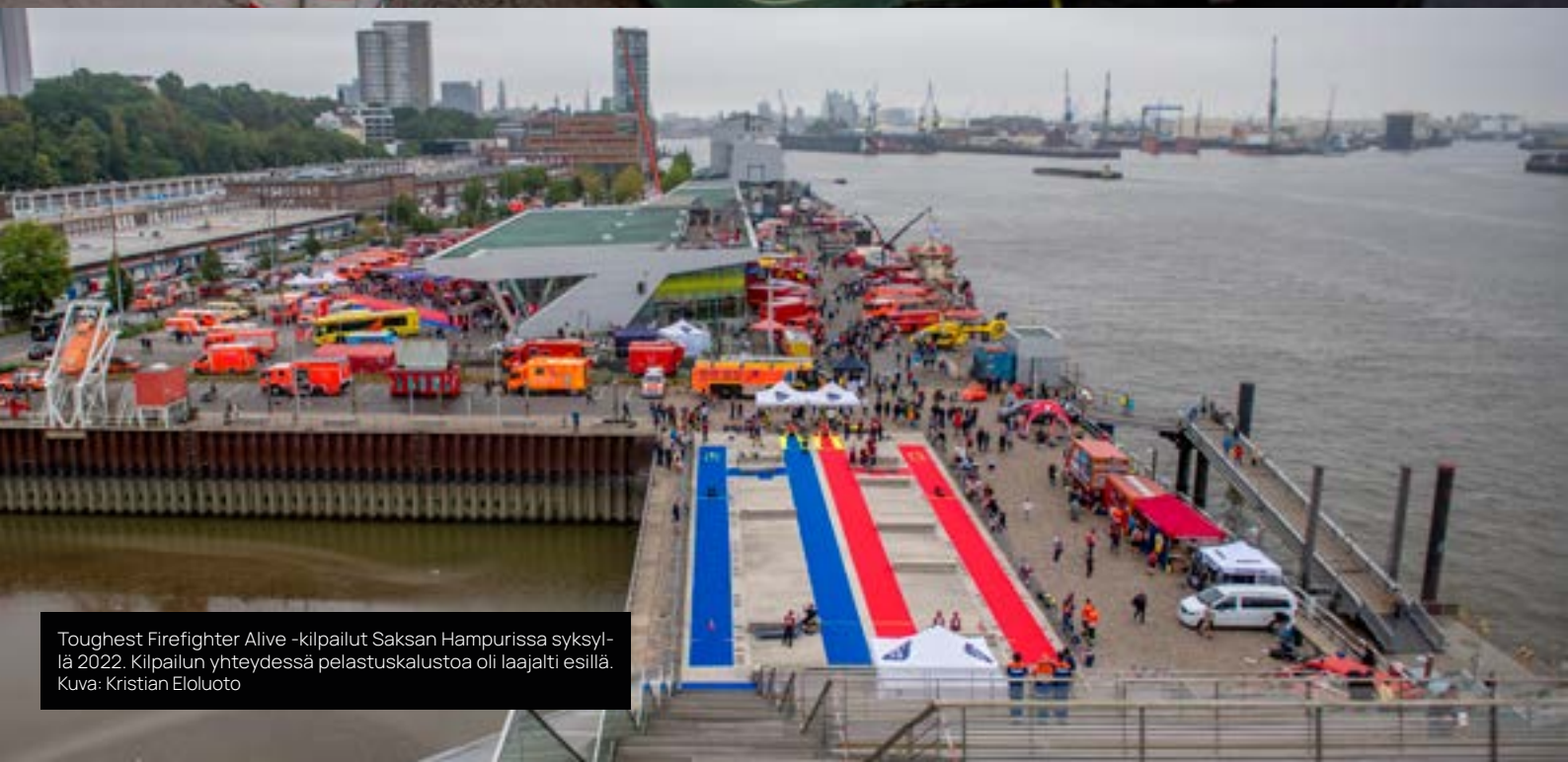

Yle Turku piipahti kesällä keskusasemalla tekemässä tv-uutisjutun helteestä ja palomiesten kuumista työasuista. Kuva: Kristian Eloluoto

Tiettyöille suivaantuminen ja aggressiivinen autonhallinta johtivat peltikolariin tolpan kanssa Turun keskustassa. Tästä ja muista aiheista saatiin turvallisuusviestinnällistä oppia A Day in the Life -videolla, joka julkaistiin pelastuslaitoksen YouTube-kanavalla kesällä 2022. Kuva: Kristian Eloluoto

Toughest Firefighter Alive -kilpailut Saksan Hampurissa syksyllä 2022. Kilpailun yhteydessä pelastuslaitosta oli laajalti esillä. Kuva: Kristian Eloluoto

Poikkeuksellinen vuosi siviilivalmiudessa

Vuosi 2022 oli pelastuslaitoksen väestönsuojelun ja varautumisen näkökulmasta poikkeuksellinen. Euroopan ja Suomen turvallisuusympäristöön vaikutti Venäjän helmikuussa aloittama hyökkäys Ukrainaan. Sitten toisen maailmansodan ei lähialueellamme ole tapahtunut pelastuslaitoksen ja väestönsuojelun toimintaan niin suuresti vaikuttaneita ilmiöitä kuin edeltävien vuosien koronapandemia ja Euroopassa Venäjän käymä hyökkäyssota.

Ukrainassa käytävä sota vaikuttaa turvallisuusympäristöömme vielä pitkään. Suurena muutoksena, joka myös vaikuttaa siviilivalmiuden kyvykkyyksiin, on Suomen aloittama Nato-jäsenyyden prosessi. Tätä prosessia ja sen tuomia mahdollisia uusia vaatimuksia seurataan myös pelastustoimessa tarkkaan. Siviilivalmiuden kyvykkyydet ja yhteistoiminta osana kriisinkestävyttä ovat yksi Naton peruspilareista.

Maailmanlaajuisten kriisien lisäksi siviilivalmiuden yksikön vuotta 2022 määritteli hyvinvointialueelle siirtymiseen valmistautuminen. Ulkoisista haasteista huolimatta yksikkö saavutti hyvin sille asetetut tavoitteet ja toi oman vahvan työpanoksensa pelastuslaitoksen toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen.

Pelastuslaitoksen varautuminen – jatkuvuuden hallintaa ja toiminnan turvaamista

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa ja sen aiheuttamiin vaikutuksiin varaututtiin myös Varsinais-Suomessa. Siviilivalmiuden yksikkö tehosti pelastus-

laitoksen varautumiseen ja valmiuteen vaikuttavien ilmiöiden analysointia ja seurantaa. Tässä hyödynnettiin siviilivalmiuden yksikön tuottamaa tilannekuvaa.

Pelastuslaitoksen varautumisen keskeisenä tavoitteena on jatkuvuuden hallinta sekä oman toiminnan turvaaminen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Siviilivalmiuden vetämässä palveluyksiköiden välisessä yhteistyössä toteutettu pelastuslaitoksen valmiussuunnitelman päivittäminen oli tässä keskeisessä roolissa. Valmiusorganisaationa pelastuslaitoksen geeneihin on kirjoitettu ymmärrys ja kyky varautua huonoihinkin aikoihin.

Vuoden 2022 aikana aloitettiin alueellisen riskiarvion päivittäminen. Tämän työn tavoitteena on tunnistaa ja arvioida alueellamme mahdollisia riskejä ja niiden vaikutuksia. Riskiarvion toteutuksesta vastaa pelastuslaitos yhdessä aluehallintoviraston kanssa ja se toteutetaan yhteistyössä muiden viranomaisten ja valmiustoimijoiden kanssa. Alueelliset riskiarviot toimivat osaltaan pohjana kansalliselle riskiarviolle.

Tiivistä kuntayhteistyötä ja monipuolista koulutustoimintaa

Siviilivalmiuden yksikön vuoden 2022 päätapahtuma oli Lounais-Suomen aluehallintoviraston kanssa toteutettu AURORA22-valmiusharjoitus siihen liittyvine valmisteluineen ja koulutuksineen. Laajoihin valmisteluihin kuului useita edeltäviä koulutuksia, kuten palotarkastajien koulutuksia kuntien

yhteyshenkilönä toimimisesta sekä Virve-radion käyttökoulutusta.

Kuntien varautumisen tukeminen oli muutenkin aktiivista. Aluehallintoviraston kanssa järjestetyt kuntatapaamiset jatkuivat vuonna 2022. Pelastusopiston kanssa toteutettiin yhdessä kriisijohdattamiskoulutuksia Varsinais-Suomen kunnille.

Pelastuslaitoksen evakuointisuunnitelman päivitystyö aloitettiin pyytämällä kunnilta evakuointisuunnitelmat. Väestönsiirtoihin liittyvää suunnittelutyötä toteutettiin yhteistyössä viranomaisen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa ja tämä työ on poikanut uusia mahdollisuuksia yhteistyölle.

Vuoden 2022 aikana valmisteltiin ja pidettiin ensimmäinen rauniokoirakoe. Rauniokoiratoimintaan liittyvää koulutusta järjestettiin yhteistyössä Länsi-Suomen Pelastusalan Liiton kanssa.

Väestönsuojelu kansalaisten kiinnostuksen kohteeksi

Siviilivalmiuden yksikön jatkuvaa väestönsuojelutoimintaa on väestönsuojien rakentamiseen liittyvä valvonta, omatoimisen suojautumisen neuvonta sekä väestöhälytínjärjestelmien ylläpito. Venäjän aloittaman hyökkäyssodan vuoksi erityisesti väestönsuojat herättivät suurta mielenkiintoa vuonna 2022. Yleisö sekä media olivat erityisen kiinnostuneita väestönsuojista, niiden sijainnista, väestöhälyttimistä sekä maailmantilanteen vaikutuksesta turvallisuusympäristöön Suomessa.

Suunnittelijat Pia Hurme ja Mika Lehestö AURORA22 -harjoituksessa.
Kuva: Petri Nenonen

Paikallispuolustusharjoituksessa pelastuslaitos harjoitteli yhdessä puolustusvoimien kanssa. Kuva: Kristian Eloluoto

Varautumisen yksiköstä siviilivalmiuden palveluyksiköksi - uusia toimintoja ja hyvinvointialueelle siirtymisen valmistelua

Vuoden 2021 loppuun saakka varautumisen nimellä tunnettu yksikkö aloitti vuoden 2022 alusta uudella nimellä - siviilivalmiuden palveluyksikkö. Yksikön tehtäviin kuuluvat edelleen lakisääteiset väestönsuojelu- ja varautumisen tehtävät, mutta näiden rinnalle on tullut myös uusia tehtäviä. Lisäksi yksikössä aloitti useita uusia työntekijöitä, muun muassa uusi valmiuspäällikkö ja suunnittelijoita.

Uutena siviilivalmiuden yksikön tuottamana kokonaisuutena tuli pelastuslaitoksen, sen yhteistointaviranomaisten käyttöön sekä näiden väliseen tiedonjakoon tuotettava siviilivalmiuden tilannekuva. Siviilivalmiuden tilannekuvan tarkoituksena on arvioida eri ilmiöiden vaikutusta Varsinais-Suomen alueeseen ja tämän kautta tuottaa tietoa päätöksenteon ja johtamisen tueksi etenkin varautumisen ja väestönsuojelun saralla.

Muita uusia toimintoja on ollut alueellisen turvallisuusfoorumin toiminnan käynnistäminen siten, että foorumin valmistelevalle elin, ennakointiryhmä,

aloitti toimintansa vuonna 2022. Turvallisuusfoorumin nimissä kutsuttiin koolle loppuvuonna 2022 kuntajohtajien turvallisuusinfo, joka toimi itse foorumin kenraaliharjoituksena. Infon tarkoituksena oli tuottaa turvallisuusviranomaisten toimesta laajempi tilannekuva kuntien johtajille ja keskeisille toimijoille.

Vuoden 2022 aikana käynnistettiin myös muita pelastuslaitoksen sisäisiä projekteja varautumisen ja väestönsuojelun kehittämistä. Projekteilla pyrittiin turvaamaan ja selkeyttämään pelastuslaitoksen päivittäisiä toimintoja sekä parantamaan organisaation jatkuvuuden hallintaa normaali- ja poikkeusoloissa.

Vuosi 2022 päätti myös Varsinais-Suomen aluepelastuslaitoksen toiminnan Turun kaupungin ja Varsinais-Suomen alueen kuntien organisaationa. Vuoden 2023 alusta siirrymme osaksi Varsinais-Suomen hyvinvointialuetta. Siviilivalmiuden palveluyksikkö on vuoden 2022 aikana panostanut siihen, että kykenemme jatkossakin tukemaan kuntia, palvelemaan kansalaisia ja huolehtimaan pelastuslaitoksen varautumisesta myös osana uutta hyvinvointialuetta.

Teksti: Mikael Mattila, valmiuspäällikkö

Onnettomuuksien ehkäisytyötä, tapahtumaturvallisuutta ja paloriskiasukastoimintaa

Pelastuslaitoksen ensisijaisena tehtävänä on ennaltaehkäistä onnettomuuksia. Onnettomuuksien ehkäisytyöhön osallistuu koko pelastuslaitoksen henkilökunta. Riskienhallinta koordinoi pelastuslaitoksen onnettomuuksien ehkäisytyön tekemistä ja on merkittävässä roolissa tukemassa ammattitaidollaan pelastuslaitoksen turvallisuusviestintää ja asiakkaille annettavaa turvallisuuskoulutusta.

Vuosi 2022 oli palvelutasopäätöskauden toinen vuosi ja ensimmäinen selvästi eheämpi vuosi sitten koronapandemian jälkeen. Palotarkastustoiminnasta poistettiin terveys- ja turvallisuuteen liittyvät rajoitteet, omat palotarkastustoimintaa toteutettiin kymmenvuotissuunnitelman mukaisesti, yleisötapahtumia järjestettiin maakunnan alueella jopa normaalia enemmän ja riskiasukasilmoituksista kirjattiin uusi ennätys. Varsinais-Suomessa suunniteltiin uusia rakennuksia viime vuosien tapaan ja pelastuslaitos neuvoi kuntien rakennuslupaviranomaisia rakennuksien turvallisuuteen liittyvissä asioissa. Vuoden 2022 aikana valmistauduttiin hyvinvointialueelle siirtymiseen vuoden 2023 alusta. Rekrytointia tehtiin enemmän kuin moneen vuoteen ja palkkasimme toistaiseksi voimassa oleviin virkoihin yhteensä kuusi henkilöä.

Henkilöstömuutoksia

Vuonna 2022 valvonnan henkilöstössä tapahtui merkittäviä muutoksia verrattuna viime vuosiin. Valvonnan vapaina oleviin virkoihin palkattiin yhteensä kuusi henkilöä sekä yksi määräaikainen työntekijä. Palotarkastajia palkkasimme yhteensä neljä henkilöä, joista yhden henkilön päätehtävänä on riskiasu-

mistoiminta ja paloriskitarkastukset. Valvontaan perustettiin vuonna 2021 suunnittelijan virka. Virka täytettiin vuonna 2022 ja suunnittelijan tehtäviin kuuluvat valvontatoiminnan suunnittelu- ja tukitoiminnot.

Valvonnan yksikössä muutettiin esimies-alaisuhteita ja muutokset tulevat voimaan vuoden 2023 alusta. Syksyllä haimme eläköitymisen vuoksi vapautuneeseen johtavan palotarkastajan virkaan uuden työntekijän. Kahdesta johtavasta palotarkastajasta tehtiin esimiehiä palotarkastajille. Toisen johtavan palotarkastajan maakunnallinen tehtävä on valvontatyön suunnittelu ja ohjaus, toisen turvallisuusviestinnän ja -koulutusten koordinointi.

Omapalotarkastustoimintaa asiakirjavalvontana

Pientaloille suunnattua omapalotarkastustoiminnan määrää pudotettiin normaalin vuosimäärän tasolle. Toimintaa päästiinkin toteuttamaan vasta kesästä alkaen johtuen muun muassa jakeluyhtiömuutoksista.

Valvottavia kohteita oli vuonna 2022 yhteensä noin 7 000 kpl, joista valvottiin yli 6 000 kpl (87 % valvottavista kohteista). Valvottavia kohteita oli Turussa, Kaarinassa, Raisiossa, Paraisilla, Naantalissa, Uudessakaupungissa, Lahtilassa, Salossa, Loimaalla ja Oripäässä. Valvontalomake on ollut mahdollista palauttaa palautuskuoressa postitse tai sähköisesti netissä.

Paloriski-ilmoitusten määrä kasvussa

Paloriskiasukkaaksi kutsutaan henkilöä, joka omalla toiminnallaan aiheuttaa tai voi aiheuttaa palo- tai onnettomuusvaaraa itselleen ja ympäristölleen. Pelastuslaitos saa palo- tai onnettomuusriski-ilmoituksia muilta viranomaisilta, toimijoilta ja yksityishenkilöiltä. Kaikki ilmoitukset tutkitaan ja selvitetään. Tavoitteena on saada paloriskiä pienennettyä tai poistettua kokonaan. Toiminta on lähes aina moniviranomaisyhteistyötä ja yleisin yhteistyökumppani on kunnan sosiaali- ja terveystoimen.

Paloriski-ilmoituksia saimme vuoden 2022 aikana 506 kappaletta. Ilmoitusten määrä on selvästi noussut vuodesta 2021. Ilmoituksia tuli tänä vuonna yli 70 enemmän kuin viime vuonna. Ilmoitusten määrä on noussut aloitusvuodesta 2018 hyvinkin merkittävästi. Tällä hetkellä pelastuslaitoksella paloriskityötä tekee noin neljän henkilötyövuoden verran palotarkastajia. Yhä edelleen maakunnan alueella on kuntia, joista pitäisi väkimmääärän nähden tulla enemmän paloriski-ilmoituksia.

Paloriskiasukkaat ovat juuri niitä potentiaalisia henkilöitä nostamaan palokuolematilastoja. Pelastuslaitoksella on kokemusta neljän vuoden ajalta ja tänä aikana vain kolme paloriskiasukasta on kuollut oman kodin tulipalossa. Kaikissa tapauksissa prosessi on ollut pelastuslaitoksella käynnissä. Varsinais-Suomen pelastuslaitos on valtakunnallisesti edelleen suunnannäyttävä paloriskiasukastoiminnassa ja siihen kuuluvassa viranomaisyhteistyössä. Toiminta tukee pelastuslaitoksen strategiaa ja visiota palokuolemien vähentämisessä ja sau-

mattoman viranomaisyhteistyön tekemisessä, jonka keskiössä on asukas.

Yleisötapahaturvallisuu- tta tehdään moniviran- omaisyhteistyönä

Pelastuslaitos tekee merkittävää viranomaisyhteistyötä poliisin, sairaanhoitopiirin ja aluehallintoviranomaisen kanssa yleisötapahaturvallisuu-
den takaamiseksi. Yleisötapahaturvallisuu-
sa ihmisiä kokoontuu pienelle alueelle
isoja määriä ja tilaisuuksissa käytetään
nykyään yhä enemmän pyrotekniikkaa.
Yleisötapahaturvallisuuksissa korostuvat enna-
koiva turvallisuussuunnittelu ja turval-
lisuuskäytänteet.

Varsinais-Suomen pelastuslaitos on mukana Poliisihallituksen perustamassa yleisötapahaturvallisuu-
shankkeissa. Hankkeen tavoitteena on luoda
valtakunnallisesti yhtenäinen toiminta-
tapa yleisötapahaturvallisuu-
teen ja siihen liittyviin lupa-
ehtoihin. Varsinais-Suomessa yleisötapahaturvallisuu-
stoiminta on esimerkillistä, ja
toimintatapaamme pyritään mallinta-
maan myös muualle Suomeen.

Yleisötapahaturvallisuu-
määrä nousi selvästi sitten pahimpien koronavuosien.
Pelastuslaitoksella yleisötapahaturvallisuu-
tiin käytettiin aikaa vuonna 2022 yhteensä
2,5 henkilötyövuoden verran.

Rakentaminen vilkasta Varsinais-Suomessa

Pelastuslaitos tekee tärkeää työtä kun-
tien rakennusvalvontojen tukemisessa.
Kunnat pyytävät pelastusviranomaisen
lausuntoa suunnitteilla olevien raken-
nusten paloturvallisuudesta ja esimer-
kiksi väestönsuojien rakentamisesta.
Kuntien rakennusvalvontaviranomaiset
ottavat lupaehtojensa ja rakentamisen
ohjaamisessa hyvin huomioon pelas-
tusviranomaisen suunnitelmista ha-
vaitsemat turvallisuustekijät.

Rakennusvalvontaviranomaiselle an-
nettavaa lausunto- ja neuvontatyötä
tekee pelastuslaitoksella päätyökseen
kolme rakentamisen ammattilaista.
Vuonna 2022 rakennusvalvonnoille
annettiin yli 600 rakennuslupa-
an liittyvää lausuntoa ja tämän lisäksi neu-
voimme satoja kertoja rakentamisen
turvallisuustekijöistä suunnittelijoita ja
lupaviranomaisia. Rakennuksen suun-
nitteluvaiheessa on erityisen tärkeää
saada huomioiduksi palo- ja pelastus-
turvallisuuteen sekä pelastuslaitoksen
toimintaedellytyksiin liittyvät asiat.

Hyvillä mielin hyvinvointi- alueelle

Pelastuslaitoksen siirtyminen osaksi
hyvinvointialuetta ja sisäministeriön
asetus palvelutasopäätöksestä veloit-
tavat pelastuslaitoksia päivittämään
palvelutasopäätöksen uuden asetuk-
sen mukaiseksi. Uusi palvelutasopää-
tös tulee voimaan 1.1.2024.

Pelastuslaitokselle saatiin loppuvuo-
desta 2021 käyttöön ohjelma, joka ker-
too rakennuksien paloriskivaarasta.
Tämä tekoälyyn perustuvan ohjelman
perusta on rakennettu tapahtuneista
onnettomuuksista ja tulipaloista sekä
tilastokeskuksen ja digi- ja väestöviras-
ton aineistoista. Tekoälyn kehittäminen
ja käyttö tuotantokäytössä jatkui vuon-
na 2022. Tekoäly käyttää samanoloisia
algoritmeja, joilla on rakennettu esimer-
kiksi terveydenhoitoon ennustemalleja
syöpäsairauksien ennustettavuuteen.

Tähän loppuun voin hyvillä mielin to-
deta, että jokainen pelastuslaitoksen
asiakas on saanut vuonna 2022 am-
mattitaitoista, osaavaa, laadukasta ja
riipää palvelua valvonta-, lausunto-,
koulutus- ja asiakaspalvelutilanteissa.
Tästä on hyvä jatkaa uudelle hyvinvoin-
tialueelle ja vuoteen 2023.

Teksti: Petri Tassila, riskienhallinta-
päällikkö

Palontutkinnan katsaus vuoteen 2022

Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen palontutkintaryhmä tutki vuoden 2022 aikana yhteensä 25 paloa. Tutkinta painottui merkittäviä omaisuusvahinkoja sekä vakavia henkilövahinkoja aiheuttaneisiin paloihin. Tietoa kerättiin myös valtakunnallisen teematutkinnan mukaisista kotitalouksien ladattavien laitteiden paloista. Varsinais-Suomessa teematutkinnan mukaisia paloja oli vuonna 2022 yhteensä kolme kappaletta.

Tutkintasytyt / määrät 2022 (* osassa tutkituista paloista on useampi syy tutkia)

Vakavat henkilövahingot	5
Omaisuusvahingot	12
Muu syy	5
Teema, ladattavat laitteet	3

Taulukko 1. Palontutkintaryhmän (taso 2 ja 3) tutkitut palot ja teemapalot, vuosi 2022 / Varsinais-Suomi

Vakavia henkilövahinkoja aiheuttaneita paloja tutkittiin yhteensä neljä kappaletta. Näistä kolme henkilöä menehtyi kukin yksittäisen rakennuspalon seurauksena oltuaan yksin asunnossaan. Lisäksi kaksi henkilöä menehtyi yksittäisessä liikenneonnettomuudessa syttyneen tulipalon seurauksena

Kunta	Ikä / sukupuoli	onnettomuustyyppi / rakennus
Loimaa	71/M	rakennuspalo / OKT
Turku	71/M	rakennuspalo / KT
Paimio	59/M	rakennuspalo / OKT
Loimaa	23/N	liikennevälinepalo
Loimaa	23/M	liikennevälinepalo

Taulukko 2. Tulipaloissa menehtyneet, vuosi 2022 / Varsinais-Suomi

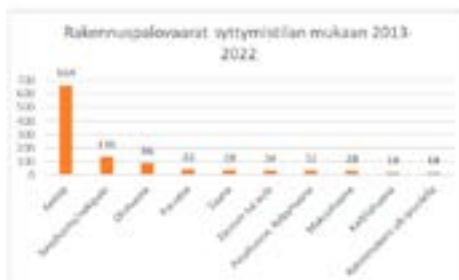
Muita vakavia henkilövahinkoja ei tulipaloista raportoitu. Tulipaloissa loukkaantui lievästi yhteensä 50 henkilöä. Merkittävimmät omaisuusvahingot tulipalossa syntyivät Marttilassa marraskuussa syttyneessä kanalarakennuksen palossa.

Onnettomuustyyppi	2022	2021	2020
Rakennuspalo	158	187	167
Rakennuspalovaara	321	325	301
Maastopalo	230	223	257
Liikennevälinepalo	147	166	175
Muu tulipalo	224	231	255
YHTEENSÄ	1080	1132	1155

Taulukko 3. Tulipalojen määrät, 2020–2022 sekä 10 vuoden keskiarvo / Varsinais-Suomi

Rakennuspalojen määrä jatkoi laskuaan edellisten vuosien tapaan myös vuonna 2022. Sen sijaan rakennuspalovaarojen määrä pysyi selvästi viimeisen kymmenen vuoden keskiarvomäärän yläpuolella.

Asumisympäristössä syttyivistä paloista yli puolet rakennuspalovaaran aiheuttaneista onnettomuuksista syttyi keittiössä. Rakennuspaloina kehittyvien palojen syttymistila sen sijaan jakautuu huomattavasti tasaisemmin eri tiloihin. Näistä eniten paloja syttyi saunatiloissa. Kaikista asuinympäristössä syttyneistä rakennuspalloista noin 80 % syttyi rakennuksen sisäpuolelta.

Kuvio 1 ja 2. Rakennuspalot ja -vaarat syttymistilan mukaan (Top 10, vuodet 2013–2022)

Noin neljännes rakennuspaloista ja rakennuspalovaroista syttyy yöaikaan klo 22–06, jolloin terveinkin ihmisen toiminta- ja reagoitokyky on nukkumisen vuoksi alentunut. Tämän vuoksi palovaroittimien tulee olla toimintakuntoisia ja oikein sijoitettuja, jotta ihmiselle jäisi aikaa toimia tulipalon havaitsemisen jälkeen. Vuonna 2022 toimivia palovaroittimia kirjattiin asuntojen ja vapaa-ajan asuntojen paloissa vain 32,5 %. Vuosien 2013–2022 tilastojen mukaan noin 35 % asuin- ja vapaa-ajanrakennusten tulipaloissa on ollut toimiva palovarointin. Tilastot ovat tässä tapauksessa suuntaa antavia, koska nimenomaan palovaroitintiedon oikeellisuuteen liittyy paljon epävarmuuksia. On kuitenkin selvää, että palovaroittimien määrässä, toimintakunnossa ja sijoituspaikoissa on paljon parannettavaa, jotta päästäisiin henkilöturvallisuuden kannalta kattavaan suojaukseen.

Yli puolet (54 %) kaikista paloista syttyy varsin suoraan ihmisen toiminnan seurauksena. Pelastuslaitosten teematutkinnan (vuosi 2021, saunapalot) loppuraportissa nostettiin esille asenne saunapalojen taustalla. Ihminen syyllistyykin helposti varomattomuuteen, välinpitämättömyyteen, kiirehtimiseen tai harkitsemattomuuteen ja siten aiheuttaa tulipaloja omalla toiminnallaan.

Pelastusviranomaisella on ilmoitusvelvollisuus poliisille, mikäli tulipalon tutkinnassa ilmenee seikkoja tahallisuudesta tai tuottamuksellisuudesta. Ilmoitusvelvollisuus syntyy myös tilanteissa, jossa palon syttymissyitä ei voida pelastustoiminnan johtajan toimesta jostain syystä arvioida. Varsinais-Suomessa ilmoitusvelvollisuuden täyttäviä paloja oli vuonna 2022 yhteensä 506 kappaletta. Näistä tehtiin poliisille 379 ilmoitusta.

Pelastuslaitoksen palontutkintakontti kalustettiin ja poltettiin keväällä 2022. Tilaan rakennettiin kaksi uutta harjoituskohdetta. Vuoden aikana tilassa järjestettiin koulutuspäivät muun muassa Suomen Palontutkijoille, Lounais-Suomen poliisilaitokselle, Keski-Suomen pelastuslaitokselle sekä Satakunnan pelastuslaitokselle. Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen perehdytyksessä olleet palontutkijat myös koulutettiin hyödyntämällä palontutkintakonttia. Harjoituskontti toimi kohteena myös palontutkinnan verkko-oppimisympäristön kehittämisessä. Kyseinen pienhanke toteutettiin Suomen Palopäälystölaitoksen hakemalla rahoituksella yhteistyössä 3D-talon ja Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen kanssa. Rahoituksen hankkeelle myönsi Palosuojelun edistämissäätiö.

Kuvio 3. Palovaroittimien toiminta (2013–2022)

Aiheuttaja	2022	2021	2020	Ka 2013–2022
Ihmissen toiminta	583	606	619	638
Eläin	7	7	4	8
Luonnontapahtuma tai -ilmiö	47	43	67	55
Koneen tai laitteen vika	280	311	302	287
Palovaarallinen aine	14	11	10	13
Muu syy	56	64	65	69
Ei voida arvioida	91	88	88	111

Taulukko 4. Palojen pääasialliset aiheuttajat, vuodet 2019–2021 sekä 10 vuoden keskiarvo / Varsinais-Suomi

Merkittävimmät syttymissyyt on tutkittu / arvioitu seuraavasti:

Syttymissy	2022	2021	2020	Ka 2013–2022
Tahallaan sytytetty palo	86	94	99	108
Koneen tai laitteen vika, häiriö tai huollon laiminlyönti	144	142	146	133
Koneen tai laitteen väärä käyttö	15	39	19	25
Lasten tulen käsittely	39	39	35	32
Roskien poltto	77	60	89	79
Savuke tai muu tupakka-aine	60	82	56	69
Salama	32	33	45	37
Valvottoman ruoanvalmistus	67	61	67	62
Sähkölaitteen tai -asennuksen vika, häiriö tai huollon laiminlyönti	84	108	104	100

Taulukko 5. Merkittävimmät syttymissyyt, vuodet 2019–2021 sekä 10 vuoden keskiarvo

Pelastuslaitosten valtakunnallinen teematutkinta kohdistuu vuosina 2022–2023 kotitalouksien ladattaviin laitteisiin. Tutkinta toteutetaan yhteistyössä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (TUKES) kanssa. Teematutkinnassa selvitetään, millaisissa olosuhteissa erilaiset laitepalot syttyvät ja millaisia seurauksia ja vaaratilanteita palot aiheuttavat. Tutkinta rajataan pienlaitteisiin ja niiden osiin sekä rekisteröintiä vaatimattomiin kulkuvälineisiin. Teematutkinnan raportointi toteutetaan kesällä 2023.

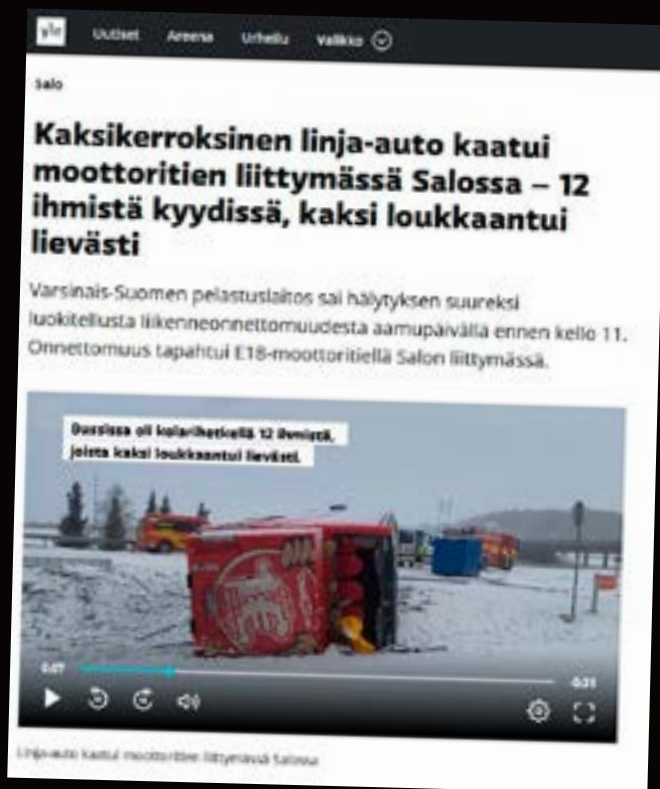
Teksti: Pasi Paloluoma, palopäälikkö

Merkittäviä pelastustehtäviä vuonna 2022

Kuvankaappaus: Yle

Kuvankaappaus: Yle

7.1.2022

Pöytyällä Kyrössä teollisuusrakennuksen kattorakenteissa tulipalo

14.1.2022

Linja-auto kaatui kyljelleen Salossa moottoritien liittymässä. Linja-autossa oli 12 henkilöä, joista kaksi loukkaantui lievästi

13.3.2022

Tulipalo autokorjaamossa Salon Perniössä

19.3.2022

Junan säiliövaunusta vuoti ammoniakkia teollisuusalueella Uudessakaupungissa

23.3.2022

Noin 2 kuutiota kevyttä polttoöljyä valui maastoon maatilan pihapiirissä Uudessakaupungissa

30.4.2022

Paraisilla nokipalo teollisuusrakennuksen 50 metriä korkeassa piipussa

3.5.2022

Uudessakaupungissa paloi noin 1 500 kuution hake-/puukasa, josta palo levisi myös läheiseen metsään

17.6.2022

Noin 5 kuutiota kasvinsuojeluainetta valui maastoon Loimaan Alastarolla traktorin perävaunun kaaduttua

28.6.2022

Paraisilla Redamon saarella 0,5 hehtaarin metsäpalo hankalakulkuisessa maastossa

28.6.2022

Salossa Kruusilassa paloi noin 4 hehtaaria metsää

5.7.2022

Tulipalo hoitokodissa Uudessakaupungissa. Rakennuksesta evakuoitiin 24 henkilöä

9.7.2022

Voimakas rankkasade aiheutti lyhyessä ajassa 20 vahingontorjunta- ja tarkastustehtävää Turun keskustassa

26.7.2022

Kemiönsaarella suuressa venehallissa syttyi palamaan vene, josta aiheutui merkittäviä vahinkoja rakennuksen irtaimistoon ja rakenteisiin

27.10.2022

Liedossa paloi kaksi suurehkoa maatarakennusta samassa pihapiirissä

18.11.2022

Puolet 2 000 neliön kanalasta tuhoutui tulipalossa Marttilassa

29.12.2022

Tulipalo tyhjän sikalarakennuksen kattorakenteissa Koski Tl:ssä

Toiminnan kehittämistä ja jatkuvuuden hallintaa - päivystysmalliin muutoksia ja kärkeyksikkötoiminnan tehostamista

Pelastustoiminnan palveluyksikön vuosi 2022 alkoi koronatartuntojen määrän runsaalla kasvulla, joka jatkui maaliskuun loppuun asti. Koronatartuntojen runsas määrä aiheutti operatiivisen valmiuden säilyttämiseksi poikkeuksellisia järjestelyjä, joiden onnistumisesta kuuluu iso kiitos henkilöstölle.

Hyvinvointialuevalmistelua ja operatiivisen toiminnan jatkuvuuden varmistamista

Henkilöstön osalta vuoteen kuuluivat erityisesti hyvinvointialuevalmistelu sekä pelastustoiminnan virkojen täyttämiset. Hyvinvointialuevalmistelun osalta keskityttiin loppuvuonna henkilöstön tietojen siirtämiseen sekä operatiivisen toiminnan jatkuvuuden varmistamiseen. Vuoden aikana pelastuslaitoksella vakinaistettiin määräaikaisia virkajärjestelyjä sekä viranhaltijoita jäi eläkkeelle tai siirtyi toisiin tehtäviin, minkä johdosta pelastustoiminnan palveluyksikössä täytettiin yhteensä 47 vakanssia vakituisesti: 30 palomiehen virkaa, 8 ylipalomiehen virkaa, 5 paloestamiehen virkaa ja 4 palomestarin virkaa. Kyseisiin virkoihin tuli 261 hakemusta 107 eri henkilöltä.

Pelastustoiminnan johtamisen osalta kesällä aloitettiin muutuskokeilu päivystävien palomestareiden sijoituspaikoista siten, että päivystävä palomestari P32 siirtyi päivystämään Salon paloasemalle ja päivystävä palomestari P31 päivysti ympärivuorokautisesti Turun keskuspaloasemalla. Päivystyspaikat vakiintuivat syksyn aikana.

Moniviranomaisharjoituksia ja -kurseja

Aikaisempien vuosien tapaan pelastuslaitos osallistui yhteistyöviranomaisten järjestämiin harjoituksiin ja kursseille. Neljä pelastuslaitoksen päällystöviranhaltijaa osallistui keväällä ensimmäistä kertaa järjestetyille Raja- ja merivartiokoulun meripelastuksen yhteistoimintakurssille. Syksyllä puolustusvoimat järjestivät Naantali-Raisio 22 -paikallispuolustusharjoituksen, jossa harjoiteltiin yhteistoimintaa viranomaisten ja paikallispuolustusjoukkojen kanssa. Erityistä vaaraa aiheuttaviin kohteisiin laaditaan pelastuslaitoksen toimesta ulkoinen pelastussuunnitelma (UPS), jonka toimivuutta testataan toiminnanharjoittajan ja yhteistyöviranomaisten kanssa järjestettävillä harjoituksilla. UPS-harjoituksia järjestettiin vuoden aikana viisi.

Merellisten ympäristövahinkojen torjuntaan uusia menetelmiä

Merellistä ympäristövahinkojen torjuntaa (YVT) harjoitellaan säännöllisesti paikallisesti paloasemilla sekä vuosittain järjestettävissä laajemmissa alueellisissa harjoituksissa. Syksyllä pelastustoiminnan palveluyksikkö järjesti kahden päivän mittaisen SAAME-harjoituksen Uudenkaupungin YVT-varikolla sekä alueen lähivesillä. Harjoituksessa testattiin niin kutsuttua SIK-SAK-puomitusta ensimmäisen kerran Varsinais-Suomen pelastuslaitoksella. Kyseinen puomitustekniikka soveltuu rantojen suojaamiseen, kun halutaan kerätä

mahdollinen päästö talteen puomituksesta. Lisäksi harjoituksessa harjoiteltiin öljynkeräyslaitteiden käyttöä.

Kärkeyksiköllä toiminnan tehostamista

Jaanin paloasemalla vuonna 2020 normaali sammutusautolla aloitettu kärkeyksikkötoiminta sai käyttöönsä uuden ajoneuvon vuoden 2022 lopulla. Uusi kärkeyksikkö on huomattavasti normaalia sammutusautoa kevyempi ajoneuvo ja se on suunniteltu 1+1-miehistölle. Ajoneuvossa on 500 litran vesisäiliö ja sammutusjärjestelmänä One Seven CAFS -laitteisto (CAFS = Compressed Air Foam System = painevaahtojärjestelmä). Uudella ajoneuvolla kärkeyksikön toiminta tehostuu ja nopeutuu entisestään.

Teksti: Sebastian Holm, aluepalopäällikkö

Kahden pelastajan miehittämä kärkeyksikkö, jonka tukikohtana toimii Jaanin paloasema. Kuva: Kristian Eloluoto

Uuden odotusta ja koulutuspilottitoimintaa

Kulunut vuosi 2022 oli uuden odotuksen ja toiminnan kehittämisen aikaa. Ensihoidon arki kului sujuvasti ja työntäyteisesti. Tehtävämäärät olivat edelliseen vuoteen verrattuna lievässä laskussa, joka osaltaan selittyy tehtävämäärien jakautumisen normalisoinnilla. Vuonna 2021 vuoden viimeinen neljännes oli poikkeuksellisen vilkas, kun taas tämänvuotinen sama ajanjakso noudatteli ennusteellista keskiarvoa.

Tehtävien vähentyneeseen määrään selkein vaikuttava tekijä on ollut puhelimitse tapahtuva kiireettömien ensihoitotehtävien hoidon tarpeen arviointi. Tämän toiminnan ansiosta hätäkeskuksen hälyttämiä kiireettömiä tehtäviä on pystytty ohjaamaan ensihoidon sijaan oikealle terveyden- tai sosiaalitoimen toimijalle. Tehtävämäärä vuonna 2022 oli 37 137, mikä on 3,4 % vähemmän edellisvuoteen verrattuna. Ilman puhelimitse tapahtuvaa hoidon tarpeen arviointia sekä vuoden 2021 poikkeamaa tehtävämäärä olisi nousut arviolta 5–8 %.

Uuden odotuksen keskiössä oli luonnollisesti hyvinvointialueen aloittaminen. Ensihoidon osalta tällä ei itse ensihoitotyön tekemisen kannalta ollut merkittävää vaikutusta, koska hyvissä ajoin ennen vuodenvaihdetta tuli päätös, jolla nykyistä järjestämis- ja tuottamistapaa jatkettiin vuodelle eteenpäin. Tämä rauhoitti ensihoidon kentän ja samalla mahdollistaa ensihoidon kokonaisvaltaisemman sekä huolellisemman suunnittelun tulevaisuutta varten. Toivon, että tämä lisäaika käytetään tehokkaasti hyödyksi ja ensihoitoa sekä potilasohjausta lähdetään kehittämään

voimakkaasti, jotta pystytään varmistamaan ensihoidon resurssien riittävyys sekä turvaamaan ensihoitoasetuksen määrittämän ensihoidon ydintoiminnan toteutuminen kustannustehokkaasti ja ensihoitajien jaksaminen huomioiden.

Sidosryhmäyhteistyötä ja koulutuspilottitoimintaa

Kulunut vuosi oli myös voimakasta yhteistyön kehittymistä sidosryhmien kesken. Sairaanhoidopiiriin kanssa päästiin kehittämään koulutusyhteistyötä niin valmistelun kuin itse toteutuksenkin osalta. Näkyvimpänä esimerkkinä tästä oli ensihoidon apulaisylilääkärin toimiminen kouluttajana pelastuslaitoksen koulutuspäivissä. Samoin koulutusaiheita pystyttiin yhtenäistämään organisaatioiden välillä, joten tätäkin kautta koulutusten laatua pystyttiin nostamaan. Muutenkin arkinen yhteistyö sairaanhoidopiiriin kanssa on ollut mutkatonta ja ratkaisukeskeistä. Kiireiseen arkeen on saatu ujutettua koikelukulttuuria, jossa uskalletaan hienosäätää toimintaa. Uskon, että tämä siemen jatkaa itämistään myös yhteisessä hyvinvointialueen ensihoidossa.

Turun ammattikorkeakoulun kanssa aloitettiin valtakunnallistakin huomiota kerännyt koulutusambulanssipilotti. Pilotilla tavoitellaan valmistuvien opiskelijoiden sujuvampaa ja psykologisesti turvallisempaa siirtymistä opiskelijan roolista työntekijän rooliin. Pilotti on vielä alkuvaiheessa, mutta alustavat kokemukset ovat lupaavia. Muutenkin yhteistyö arjessa on opiskelijoiden kanssa erittäin helppoa ja mutkatonta.

Fyysisten ja henkisten voimavarojen tukemista

Uutena asiana ensihoidon palveluyksikössä otettiin käyttöön työterveyslaitoksen yhteistyössä pelastuslaitoksen kumppanuusverkoston kanssa kehittämä ensihoitajien fyysisen toimintakyvyn arviointi FirstFit. Elo- ja syyskuun koulutuspäivät käytettiin tämän fyysisen toimintakyvyn arviointiin Paavo Nurmi-keskuksessa. Jokainen paikalla ollut ensihoitaja sai omasta toimintakyvystään raportin. Tietoa pystytään hyödyntämään fyysisen toimintakyvyn kehittämisessä työnantajan tarjotessa tähän työhyvinvointisuunnittelijan asiantuntija-apua.

Henkisen jaksamisen avuksi tarkoitettu työnohjaus on, hyvästä syystä, saanut ensihoitajien keskuudessa suuren suosion. Toivoisin, että jokainen ensihoitaja rohkaistuisi työnohjausta kokeilemaan, koska sitä kautta on oiva mahdollisuus päästä pohtimaan asioita, jotka aiheuttavat kuormitusta omassa työssä. Jatkossakin panostamisen ensihoitajien jaksamiseen niin fyysisellä kuin henkiselä puolella tulee jatkua ja edelleen kehittyä. Jokainen tähän asiaan investoitu euro maksaa itsensä ajan kanssa moninkertaisesti takaisin vähentyneinä sairauspoissaoloina ja parantuneena työhyvinvointina.

Erittäin lämmin kiitos jokaiselle ensihoitajalle, ensihoidossa toimivalle pelastajalle sekä ensihoidon palveluyksikön esimiestasolle kuluneesta 4,5 vuodesta – ei ole ainakaan tylsää ollut. Kaikesta ulkoisesta paineesta huolimatta teidän kaikkien kanssa on ollut ilo kehit-

tää asioita eteenpäin erittäin haastavassa maailmantilanteessa. Mihin olisimmekaan päässeet ilman globaalia pandemiaa? Näkemyksenne ja mielipiteenne ensihoidon kehittämisen suunnasta ja tarpeista ovat hyvin tiedossani ja toivon, että pystyn näitä näkemyksiä ja kokemuksia viemään hyvinvointialuevalmistelussa eteenpäin, jotta meillä kaikilla olisi jatkossa helpompi tehdä töitä. Erityinen kiitos myös työnantajalle mahdollisuudesta ja luottamuksesta, mikä minulle annettiin.

Teksti: Vesa Jyrkkänen, ensihoitopäällikkö

Kuva: Kristian Eliuoto

Lääkärihelikopteritoiminta päättyi pelastuslaitoksella loppuvuodesta 2022

Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen osallistuminen HEMS-toimintaan (Helicopter Emergency Medical Services) päättyi vuoden 2022 lopussa. Pelastuslaitoksen ja lääkärihelikopteritoiminnan yhteistyö alkoi Turussa vuonna 1998 silloisen Medi-Helin kanssa. Yhteisen historian aikana pelastuslaitos on tarjonut erikoiskoulutuksen lääkärihelikopteritoimintaan saaneita pelastajia ja ensihoitajia, jotka ovat toimineet lentoavustajina. Yrityskauppojen myötä yhteistyösopimus Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen ja FinnHemsin välillä on purettu yhteisesti sopien. Varsinais-Suomen pelastuslaitos

ja yhtenä sen osana entinen Turun kaupungin palolaitos on tuottanut nykyaikaista ensihoitoa jo vuodesta 1901 ja reilun 20 vuoden lääkärihelikopteriyhteistyöllä on ollut merkittävä rooli tuossa historiassa. Varsinais-Suomen pelastuslaitos haluaa kiittää jo lakkautettua Medi-Heliä ja sen tarmokkaita kehittäjiä sekä nykyistä FinnHemsiä vuosien hedelmällisestä yhteistyöstä sekä mahdollisuudesta kehittää Varsinais-Suomen ambulanssitoimintaa sairaankuljetuksesta kohti kokonaisvaltaista ensihoitoa.

Teksti: Vesa Jyrkkänen, ensihoitopäällikkö

Vapaaehtoispalokuntien kehittämishankkeesta hyödyllistä tietoa

Koski TL:n sopimuspalokuntalaisia uuden paloasemarakennuksen vihkiäisissä.
Kuva: Kristian Eloluoto

Varsinais-Suomen alueen 66 sopimuspalokunnassa oli vuoden 2022 lopulla yhteensä 1 744 hälytyskelpoista jäsentä. Viidessä toimenpidepalkkaissa palokunnassa hälytyskelpoisia oli yhteensä 98 henkilöä. Sopimuspalokuntien ja toimenpidepalkkaisten palokuntien hälytystoiminnassa aloitti 105 uutta henkilöä. Savusukeltajien kuntotestit järjestettiin yhteistyössä Paavo Nurmi -keskuksen kanssa.

Kehittämishankkeen hyötyjä

Vuoden 2021 lopulla käynnistyi vapaaehtoispalokuntien kehittämishanke. Kehittämishankkeen keskeisenä tavoitteena on luoda yhteinen, eri pelastusalan toimijoita sitova pysyvä toimintatapa, jonka avulla pyritään tukemaan ja kehittämään vapaaehtoispalokuntien elinvoimaisuutta tulevaisuudessa.

Hanketyö toteutettiin vuoden 2022 aikana. Hanketyön aikana järjestettiin useita erityyppisiä kyselyitä sekä tapaamisia sopimuspalokunnille ja sidosryhmille. Hankkeeseen sisältyvät palokuntakäynnit jatkuvat myös vuoden 2023 aikana.

Henkilöstön riittävyys, tarvittava suorituskky ja kahdensuuntainen yhteistyö tärkeitä

Niin sidosryhmien haastattelujen kuin palokuntayhdistyksille ja palokuntayhdistyksen jäsenille tehtyjen kyselyjen perusteella palokuntayhdistyksen elinvoimatekijöiksi voidaan hankkeen perusteella määritellä henkilöstön riittävyys, tarvittava suorituskky sekä hyvä, kahdensuuntainen yhteistyö pelastuslaitoksen ja muiden sidosryhmien kanssa. Edellä mainittujen elinvoimatekijöiden kehittämiseen tähtäävät

toimenpiteet on kirjattu hankkeen lopuraporttiin. Hankkeen esityksistä osa otettiin käyttöön heti ja osa huomioidaan hyvinvointialueella tehtävässä palvelutasopäätösvalmistelussa.

Teksti: Sebastian Holm,
aluepalopäällikkö

Sopimuspalokunnat

Sopimuspalokunnat eli VPK:t muodostavat vakinaisen ja toimenpidepalkkaisen henkilöstön kanssa Varsinais-Suomen pelastustoimen.

Loimaan seudun

Auran VPK
Karinaisten VPK
Kosken VPK
Marttilan VPK
Metsämaan VPK
Oripään VPK
Pöytyän VPK
Tarvasjoen VPK
Yläneen VPK
Yläneen kirkonkylän VPK

Salon seudun

Salon VPK
Halikon VPK
Hirvelän seudun VPK
Kiikalan VPK
Kiskon VPK
Kuusjoen VPK
Muurlan VPK
Perniön VPK
Perttelin VPK
Somerniemen VPK
Suomusjärven VPK

Turunmaan

Hitis Kyrkoby FBK
Houtskärs FBK
Iniö FBK
Kimito FBK
Korpo och Norrskata FBK
Lielax FBK
Nagu FBK
Pargas FBK
Rosala FBK
Västanfjärds FBK

Turun seudun

Askaisten VPK
Jäkärlän VPK
Kaarinan VPK
Kaksikerran VPK
Kuusiston VPK
Lemun VPK
Liedon VPK
Maarian VPK
Maskun VPK
Merimaskun VPK
Naantalin VPK
Nousiaisten VPK
Paattisten VPK
Paimion VPK
Piikkiön VPK
Raision VPK
Rantakulman VPK

Ruskon VPK
Rymättylän VPK
Sauvon VPK
Turun VPK
Vahdon VPK

Vakka-Suomen

Kalannin VPK
Karjalan VPK
Kustavin VPK
Laitilan VPK
Lokalahden VPK
Mietoisten VPK
Mynämäen VPK
Pyhämaan VPK
Pyhärannan VPK
Rautilan VPK
Taivassalon VPK
Uudenkaupungin VPK
Vehmaan VPK

Toimenpidepalkkaiset palokunnat

Alastaron palokunta
Dragsfjärdin palokunta
Laitilan palokunta
Loimaan palokunta
Someron palokunta

Tekniset palvelut takaavat varusteiden, toimitilojen ja kaluston toimivuuden

Kuva: Kristian Eloputo

Varushuolto

Varushuolto on keskitetty Artukaisten paloasemalle. Kuluneen vuoden aikana päästiin palaamaan lähes normaaliin toimintaan eli koronan vaikutus ei enää juurikaan vaikuttanut varushuollon toimintaan. Vakinaisen henkilöstön osalta korvaavia varuste- ja virkavaatehankintoja jatkettiin. Virkavaatteiden hankintamäärä oli runsaat 1 600 nimikettä ja arvoltaan noin 50 000 €.

Sopimuspalokunnille hankittiin noin 1 500 varustetta vuoden 2022 aikana. Näiden hankintojen arvo oli yhteensä 167 000 €. Tämän lisäksi 73 uutta sopimuspalokuntien hälytysosastoihin tullutta henkilöä, mikä on noin puolet enemmän kuin edellisenä vuotena, varustettiin kuluneen vuoden aikana.

Sammutusasuja ja virkavaatteita varushuollossa pestään vuosittain noin 3 500 kappaletta. Muita töitä, kuten vaatteiden ja varusteiden korjauksia, brodeerauksia sekä ompelutöitä tehtiin noin 6 700 kappaletta, painatuksia ja siirto- teippauksia oli noin 6 000 kappaletta. Edellisvuonna kirurgisia maskeja toimitettiin eri asemille noin 85 000, tänä vuonna määrä oli enää 5 000

Kaluston kunnossapito

Pelastuslaitoksen korjaamo Turussa huolehtii alueensa kaikesta pelastuskaluston kunnossapidosta.

Sopimuspalokuntien käytössä olevan kaluston kunnossapito on järjestetty koko laitoksen alueella kattavasti ja se on myös kalustonhoitajien tehtävänä. Korjaamolla työskentelee esimies ja kolme asentajaa ja alueilla on kahdeksan kalustonhoitajaa.

Uusien nostolava-auton, kevytyksikkö-auton, seitsemän miehistöauton ja viiden tarkastusauton käyttöönotot mahdollistivat, kuten edellisinäkin vuosina, ajoneuvojen kierrättämisen eri asemien välillä. Siirtojen yhteydessä tehtiin autojen kuntokartoitukset, tarvittavat muutostyöt, viestijärjestelmien asennukset sekä tunnusten teippaukset.

Työtä teetti myös tuleva siirtyminen hyvinvointialueelle. Alkuvaiheessa keskityttiin toiminnan varmistamiseen ja jatkuvuuden hallintaan vuoden vaihtuessa. Käytännössä tämä tarkoitti muun muassa polttoainehuollon turvaamista, erilaisten liittymien ja sopimusten toiminnan varmistamista sekä hankintamenettelyjen selvittämistä. Nämä työt toki jatkuvat vielä pitkälle vuoden 2023 puolelle.

Kustavin öljyntorjuntaveneeseen karille ajon seurauksena tulleiden vaurioiden korjaus aloitettiin myös loppuvuodesta ja todennäköisesti vene saadaan vesille keväällä 2023.

Toimitilat

Paloasemien vihkiäisiä vietettiin urakalla, kun koronan takia neljän uuden paloaseman vihkiäiset olivat jääneet pitämättä. Sopimuspalokuntien käyttöön tulleita paloasemia vihittiin käyttöön Askaisissa, Koski Tl:ssä, Kaksikerrassa ja Rymättylässä.

Krossin paloasema: Kaarinan kaupunki rakentaa Krossin alueelle uuden paloaseman. Aseman suunnittelu valmistui kuluneen vuoden aikana ja varsinaisen rakentamisen alkaa vuonna 2023. Alustavan aikataulun mukaan asema valmistuisi vuoden 2024 aikana. Valmistuessaan asema tarjoaa tilat pelastustoiminnalle, ensihoidolle, sopimuspalokunnalle ja korjaamolle.

Kärsämäen paloasema: Turun kaupunki aloitti paloaseman peruskorjauksen ja Kärsämäen aseman kupeessa olevan harjoitusalueen kehittäminen sai jatkoa, kun ensimmäisen vaiheen osion, niin sanotun raunioradan, rakentamisen päästiin aloittamaan loppuvuodesta.

Tekniset palvelut

Kalustonhankinta

Vuoden 2022 aikana valmistui vuonna 2021 tilattuja uusia autoja seuraavasti: nostolava-auto VS106 (Turku), kevytyksikkö VS1215 (Turku), seitsemän miehistöautoa, viisi tarkastusautoa sekä huoltoauto.

Säiliöauton VS603 (Lieto) ja kahden säiliösammutusauton (Kustavi ja Metsämaa) valmistuminen viivästyi suunnitellusta aikataulusta ja menee vuoden 2023 puolelle, kuten myös kahden huoltoauton ja huoltoyksikön VS1777 (Turku) valmistuminen. Vuoden 2022 hankintaohjelmaan kuului myös 10 siirrettävää varavaimakoneetta ja letkunpesukone. Nämä saadaan käyttöön vuoden 2023 aikana.

Vuoden 2023 autokaluston hankintasuunnitelmaan kuuluu viisi sammutusautoa, kolme vuorossa olevien

palomestareiden käyttöön tulevaa johtoautoa ja kolme ambulanssia. Sammutusautojen hankintaprosessi päästiin käynnistämään jo joulukuussa hyvinvointialueuudistuksesta huolimatta tai sen ansiosta. Loput suunnitelman mukaiset hankinnat pyritään kuitenkin saamaan kaikki valmiiksi vuoden 2023 aikana.

Teksti: Mikko Särnä, tekninen päällikkö

Keskuspaloaseman nostolava-auto uusittiin loppuvuodesta. Nostolavassa on nyt myös oma lämpökamerajärjestelmä. Kuva: Kristian Eloluoto

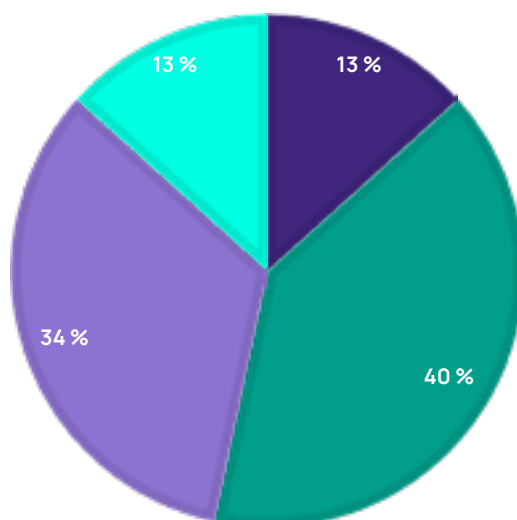
1. Pelastustoimen kustannusrakenne 2022
2. Ensihoitopalveluiden kustannusrakenne 2022
3. Talouden tunnuslukuja 2018–2022
4. Suoritetut palotarkastukset 2018–2022
5. Ensihoitotehtävät kiireellisyysluokittain vuosina 2017–2022
6. Palokuolemat vuosina 2018–2022
7. Pelastustoimen tehtävämäärät vakinaisilla pelastusyksiköillä ja päiväpaloasemilla 2019–2022
8. Vakinaisten ja päiväpaloasemien pelastustehtävät, ensivastetehtävät ja valmiussiirot 2022
9. Merkittävimmät syttymissytyt vuosina 2018–2022
10. Pelastustoimen tehtävämäärät vuosina 2018–2022
11. Pelastustoimen tehtävämäärät onnettomuustyyppittäin 2018–2022
12. Pelastustoimen tehtävämäärät kuukausittain 2018–2022
13. Tietoa rakennuspaloista ja rakennuspalovaaroista
14. Sopimuspalokuntien ja toimenpidepalkkaisten paloasemien tehtävämäärät 2022

1. Räddningsväsendets kostnadsstruktur 2022
2. Akutvårdstjänsternas kostnadsstruktur 2022
3. Ekonomiska nyckeltal 2018–2022
4. Utförda brandsyner 2018–2022
5. Akutvårdsuppdrag enligt brådskanie natur åren 2017–2022
6. Branddödsfall 2018–2022
7. Räddningsväsendets uppdragsmängder vid ordinarie brandstationer och dagsbrandstationer 2019–2022
8. Räddnings-, förstainsats- och beredskapsförflyttningar till fasta och dagöppna brandstationer 2022
9. De vanligaste brandorsakerna 2018–2022
10. Räddningsväsendets uppdragsmängder åren 2018–2022
11. Räddningsväsendets uppdragsmängder enligt olyckstyp 2018–2022
12. Räddningsväsendets uppdragsmängder varje månad 2018–2022
13. Uppdragsmängder för avtalsbrandkårerna och de uppdragsavlönade brandkårerna 2022

1. Cost structure of the emergency services 2022
2. Cost structure of the emergency medical services 2022
3. Financial key figures 2018–2022
4. Fire inspections conducted 2018–2022
5. Emergency medical tasks per priority class 2017–2022
6. Deaths in fires 2018–2022
7. Emergency services tasks for permanent rescue units and day-time fire stations 2019–2022
8. Rescue tasks, first response tasks and standby transfers at permanent and day-time fire stations 2022
9. Most common causes of fire 2018–2022
10. Emergency services tasks 2018–2022
11. Emergency services tasks per accident type 2018–2022
12. Emergency services tasks monthly 2018–2022
13. Tasks for contract fire brigades and part-time fire brigades 2022

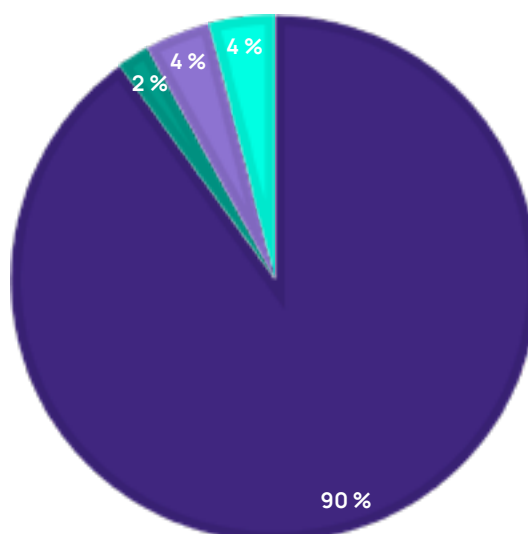
Pelastustoimen kustannusrakenne 2022 (pl. ensihoito)
Räddningsväsendets kostnadsstruktur 2022 (exkl. akutvård)
Cost structure of the emergency services 2022 (excl. EMS)

■ Palkat / Löner / Wages
■ Palveluostot / Köp av tjänster / Procured services
■ Vuokrat / Hyror / Rent
■ Muut kulut / Övriga kostnader / Other Expenses

Ensihoitopalveluiden kustannusrakenne 2022
Akutvårdstjänsternas kostnadsstruktur 2022
Cost structure of the emergency medical services 2022

■ Palkat / Löner / Wages
■ Palveluostot / Köp av tjänster / Procured services
■ Vuokrat / Hyror / Rent
■ Muut kulut / Övriga kostnader / Other Expenses

Talouden tunnuslukuja 2018–2022
Ekonomiska nyckeltal 2018–2022
Financial key figures 2018–2022

Talouden tunnuslukuja	2018	2019	2020	2021	2022
Varsinais-Suomen asukasluku	477 677	478 582	479 341	481 403	483 477
Nettokäyttömenot euroa/asukas	65,97	68,12	69,27	68,92	79,14
Nettoinvestoinnit euroa/asukas	4,38	3,79	3,66	5,23	3,54
Nettomaksuosuudet euroa/asukas	70,36	71,91	72,93	74,15	82,67

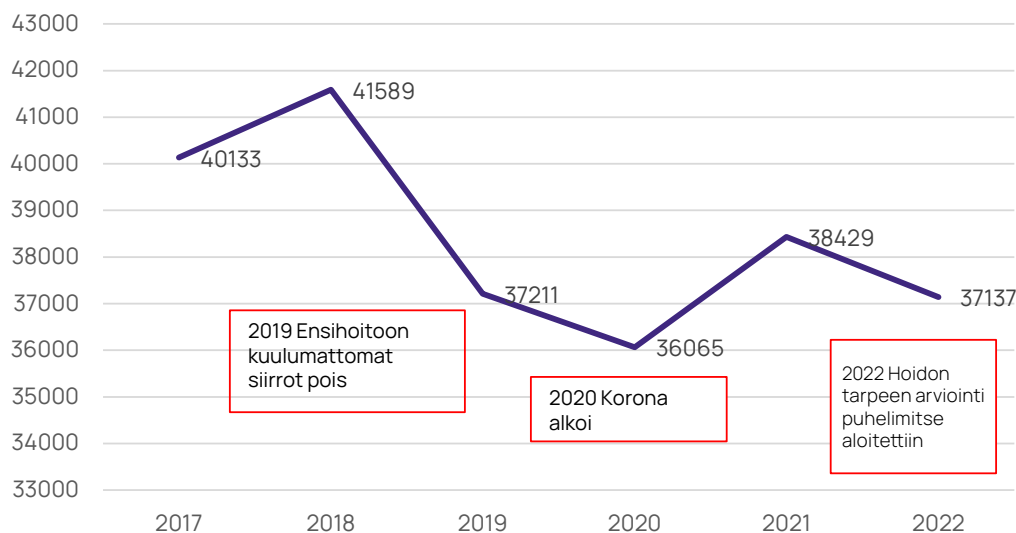
Suoritetut palotarkastukset 2018–2022
Utförda brandsyner 2018–2022
Fire inspections conducted 2018–2022

Tarkastukset	2018	2019	2020	2021	2022
A1-A6	1898	2080	1393	1290	1168
Omapalotarkastus	5905	7395	15390	17 354	6077
Muut	1779	1178	1106	1214	1255
Tehtävät yhteensä	9582	10653	17889	19 858	8500

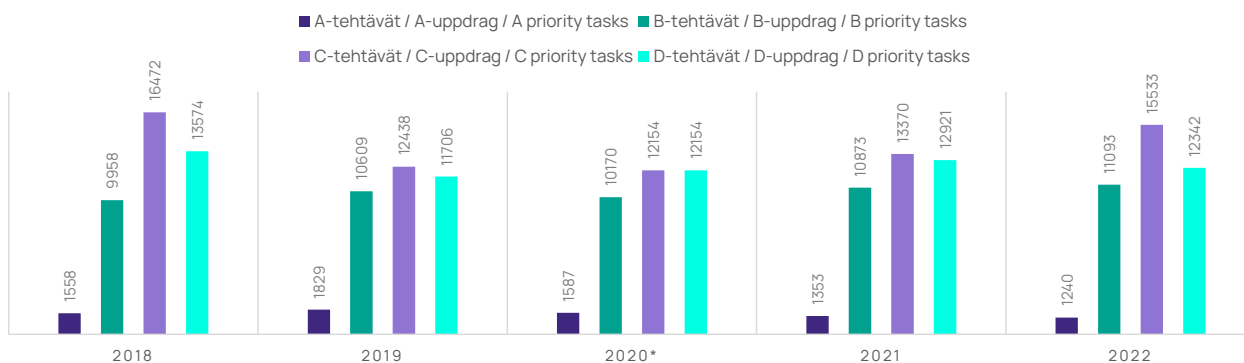
Ensihoitotehtävät kiireellisyysluokittain vuosina 2017–2022

Akutvårdsuppdrag enligt brådskande natur åren 2017–2022

Emergency medical tasks per priority class 2017–2022

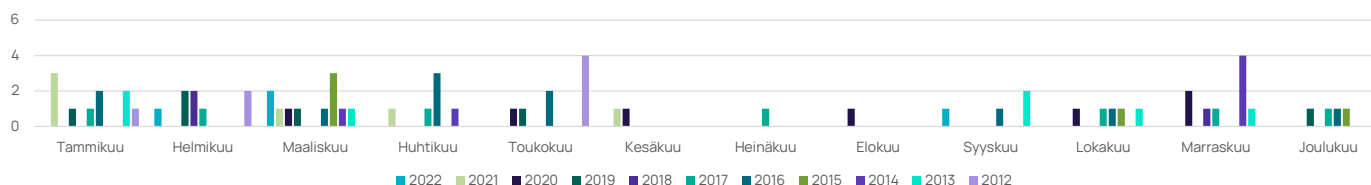
ENSIHOIDON TEHTÄVÄT KIIREELLISYYSLUOKITTAIN 2018–2022

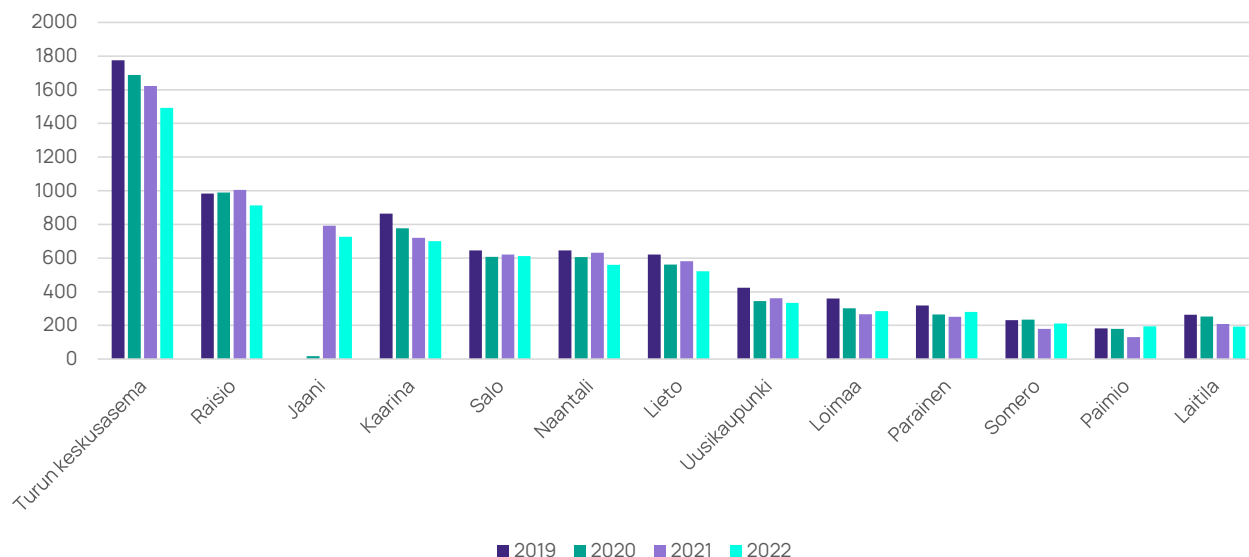
Palokuolemat vuosina 2018–2022

Branddödsfall 2018–2022

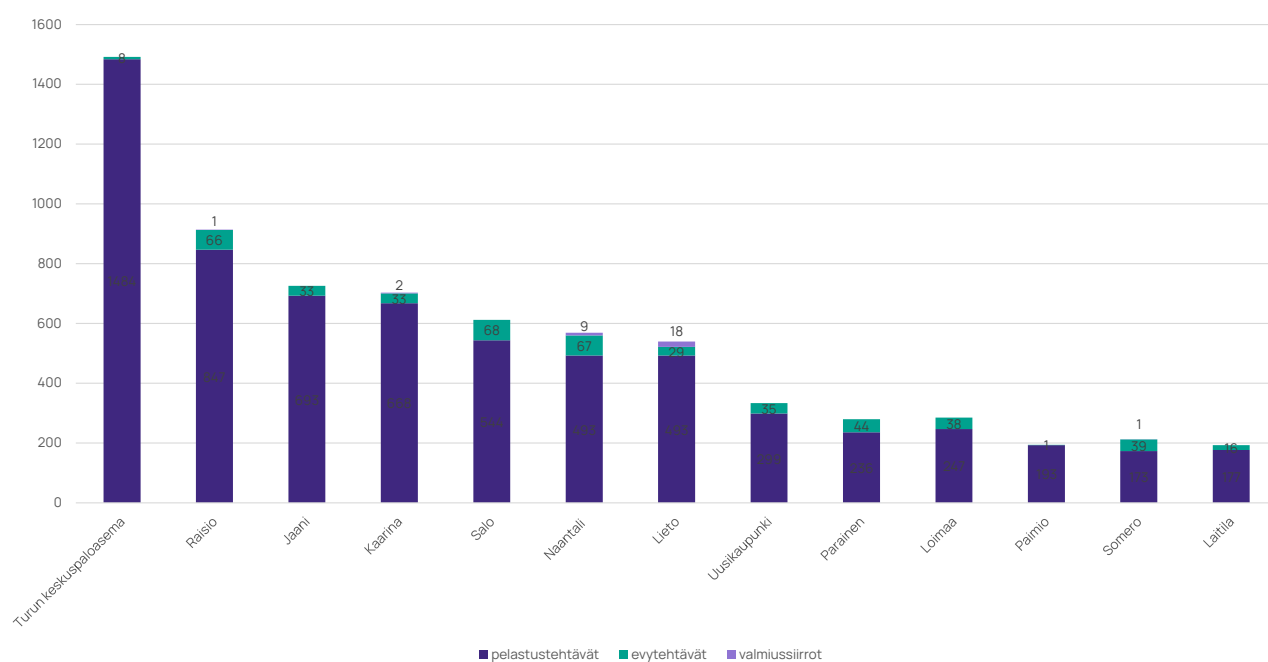
Deaths in fires 2018–2022

Pelastustoimen tehtävämäärät vakinaisilla pelastusyksiköillä ja päiväpaloasemilla 2019–2022
Räddningsväsendets uppdragsmängder vid ordinarie brandstationer och dagsbrandstationer 2019–2022
Emergency services tasks for permanent rescue units and day-time fire stations 2019–2022

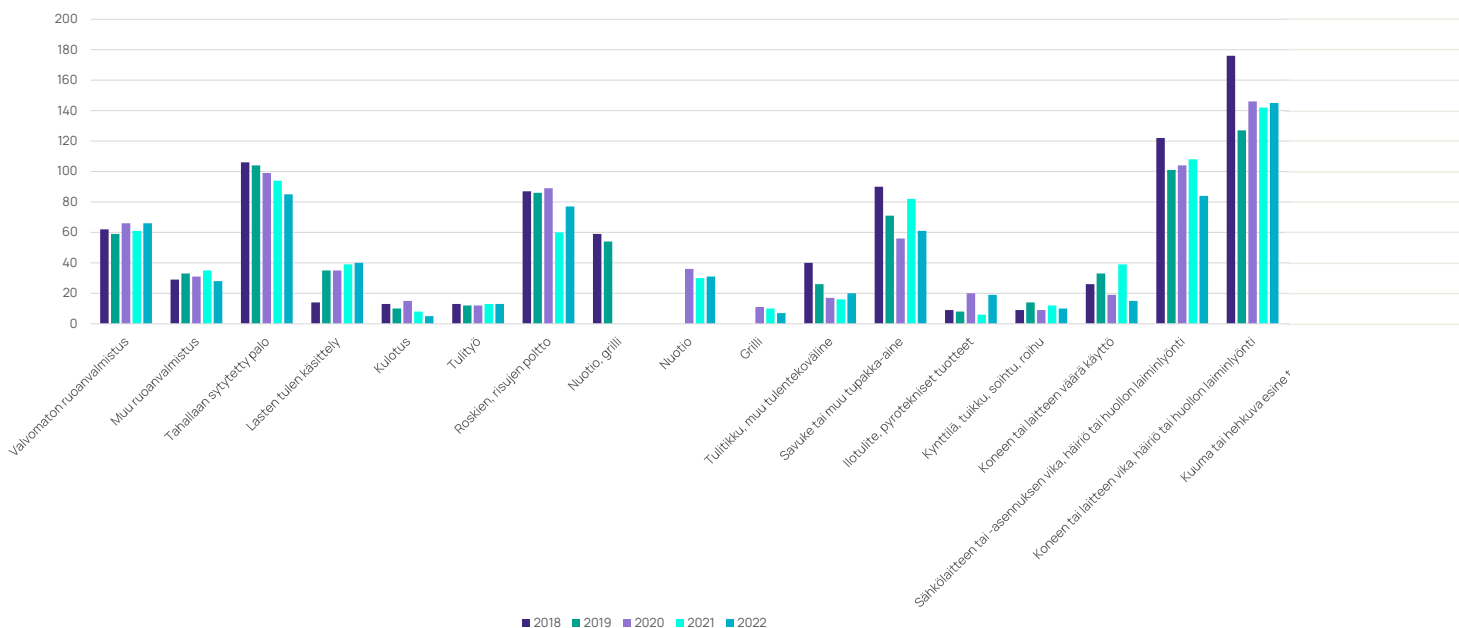
Vakinaisten ja päiväpaloasemien pelastustehtävät, ensivastetehtävät ja valmiussiirot 2022
Räddnings-, förstainsats- och beredskapsförflyttningar till fasta och dagöppna brandstationer 2022
Rescue tasks, first response tasks and standby transfers at permanent and day-time fire stations 2022

Merkittävimmät syttymissyyt vuosina 2018–2022

De vanligaste brandorsakerna 2018–2022

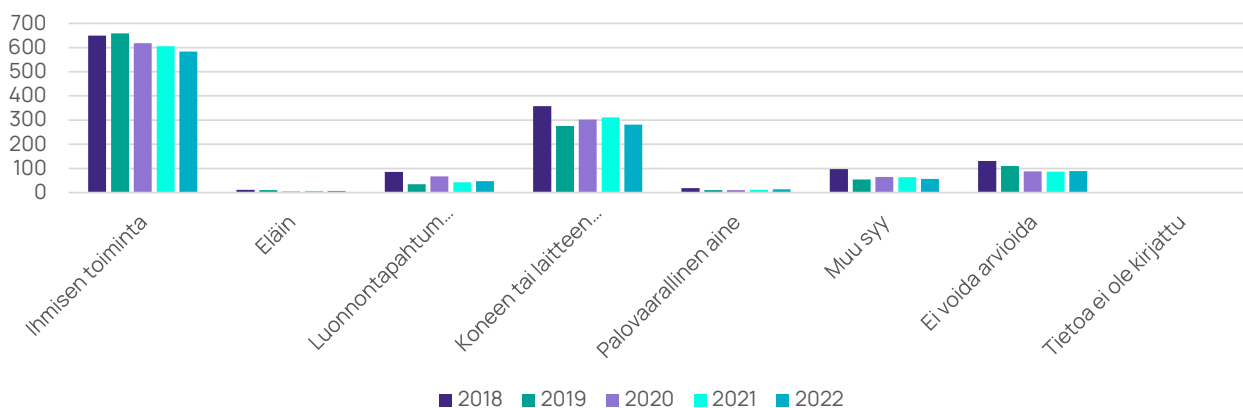
Most common causes of fire 2018–2022

Arvio tulipalon aiheuttajasta (kaikki tulipalot 2018–2022)

Uppskattning av orsaken till branden (alla bränder 2018–2022)

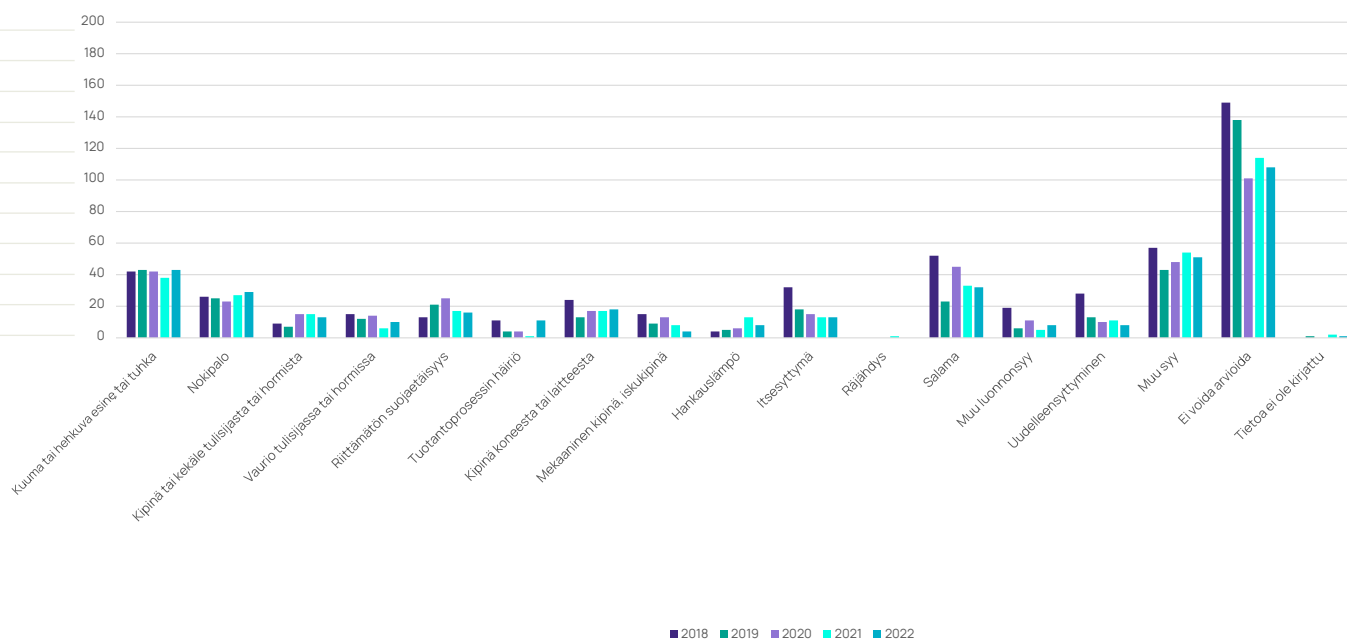
Estimate of the cause of the fire (all fires 2018–2022)

Merkittävimmät syttymissyynä vuosina 2018–2022

De vanligaste brandorsakerna 2018–2022

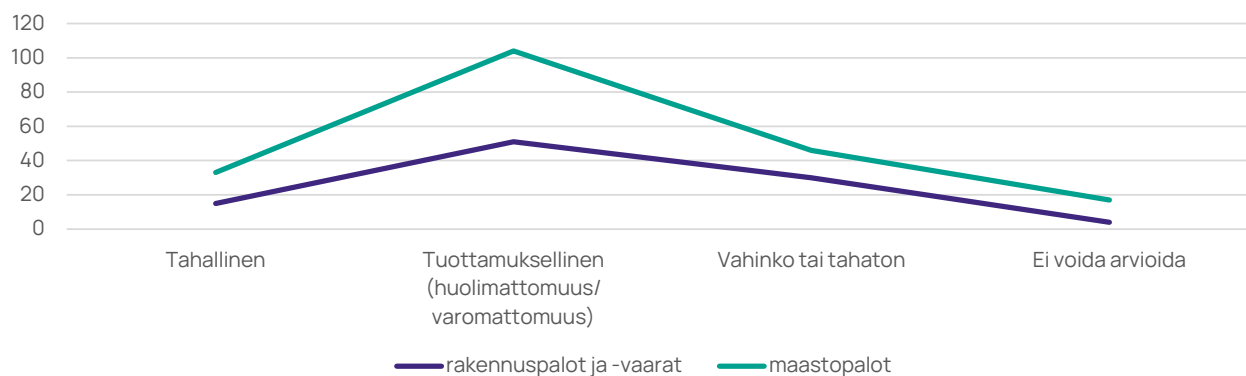
Most common causes of fire 2018–2022

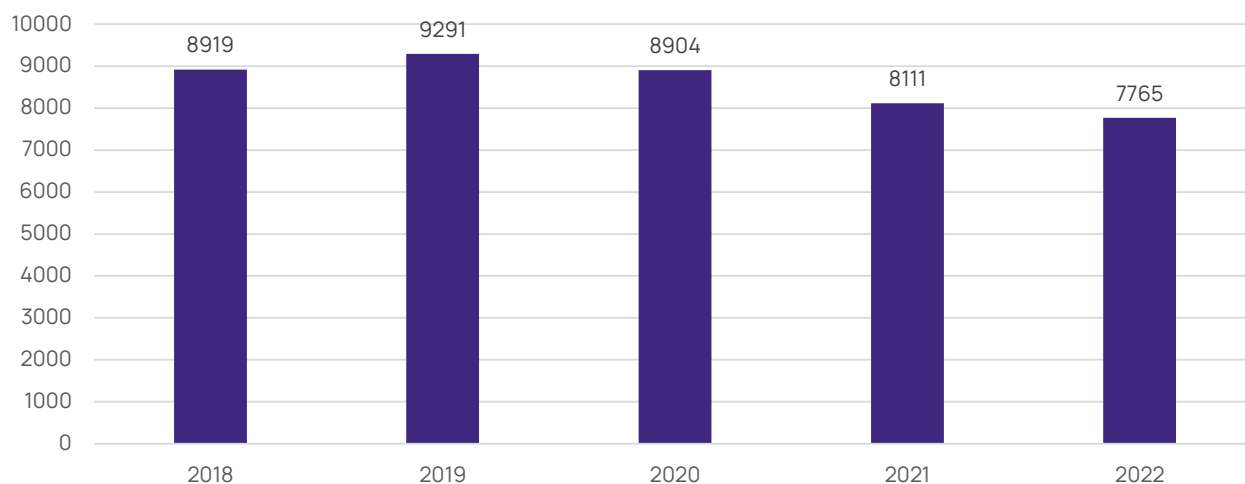
Arvio tulipalon tahallisuudesta 2022

Bedömning av brandens avsiktlighet 2022

Assessment of the intentionality of the fire 2022

Pelastustoimen tehtävämäärät 2018–2022
Räddningsväsendets uppdragsmängder åren 2018–2022
Emergency services tasks 2018–2022

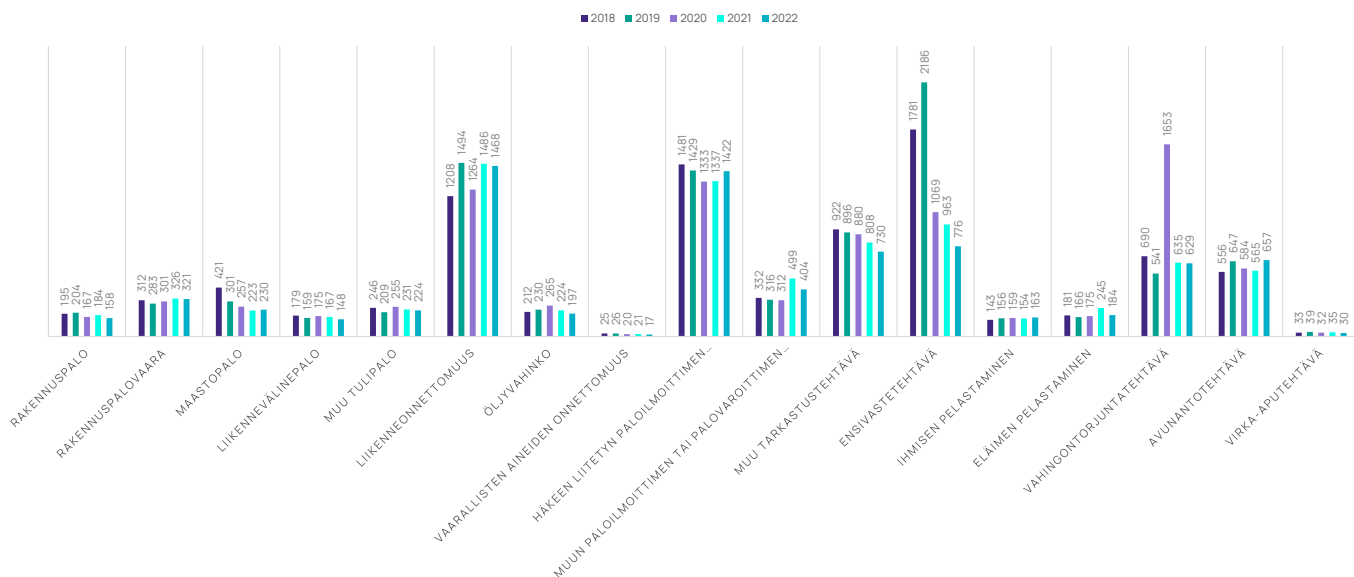

Pelastajat matkalla tehtävälle. Kuva: Kristian Elovuoto

Pelastustoimen tehtävämäärät onnettomuustyyppittäin 2018-2022

Räddningsväsendets uppdragsmängder enligt olyckstyp 2018-2022

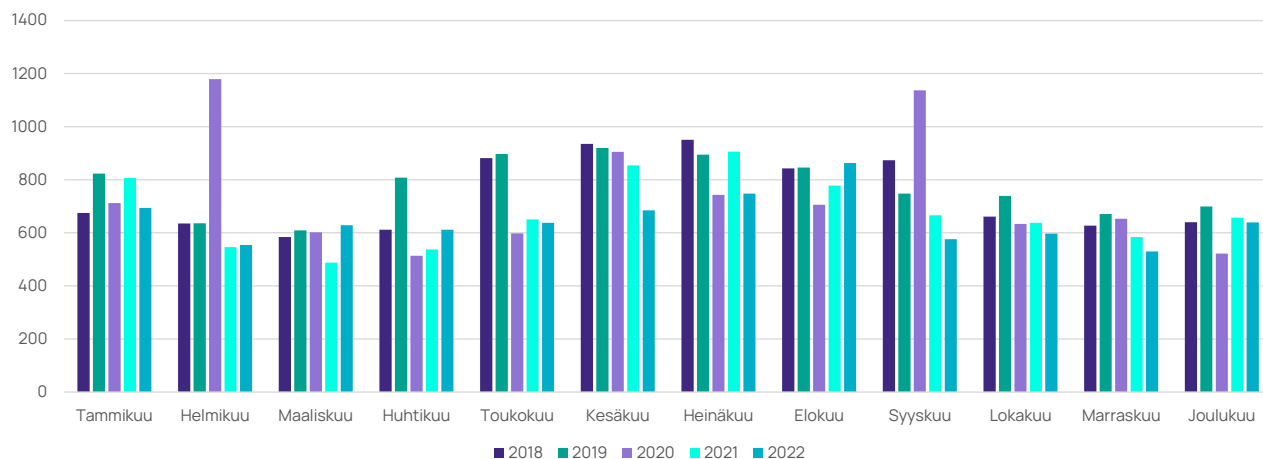
Emergency services tasks per accident type 2018-2022

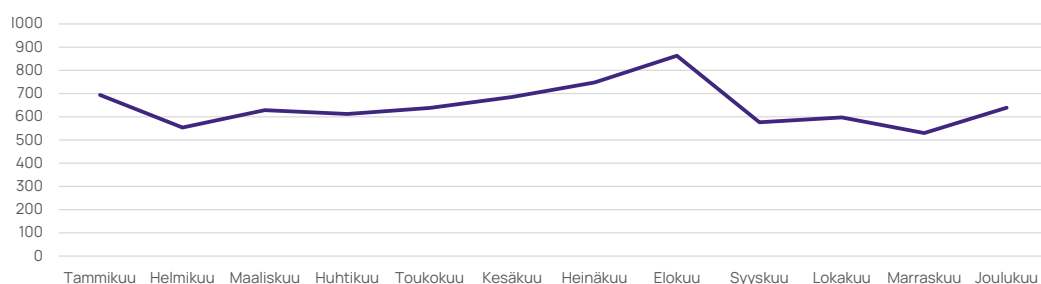
Pelastustoimen tehtävämäärät kuukausittain 2018-2022

Räddningsväsendets uppdragsmängder varje månad 2018-2022

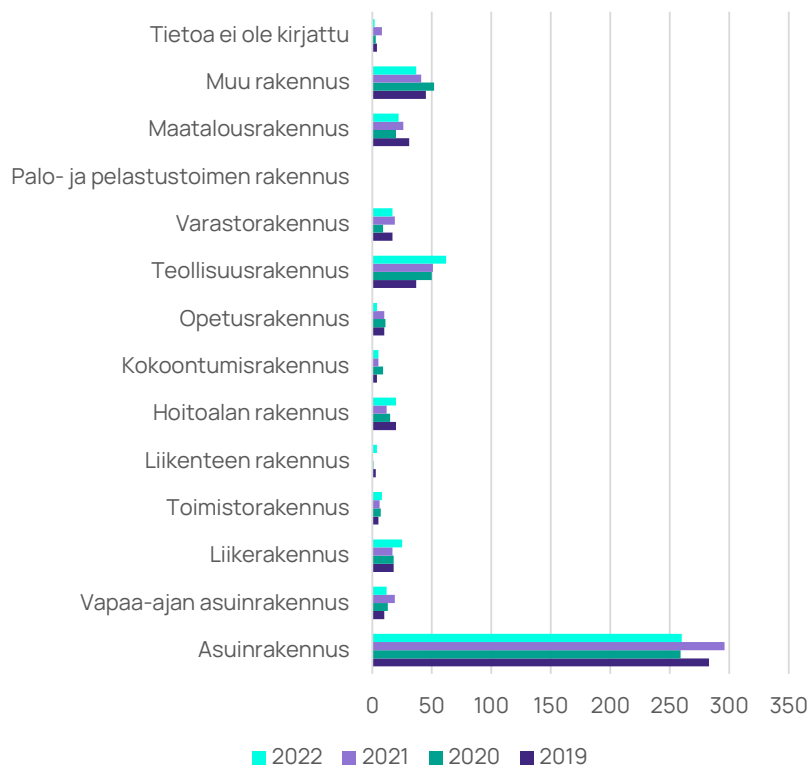
Emergency services tasks monthly 2018-2022

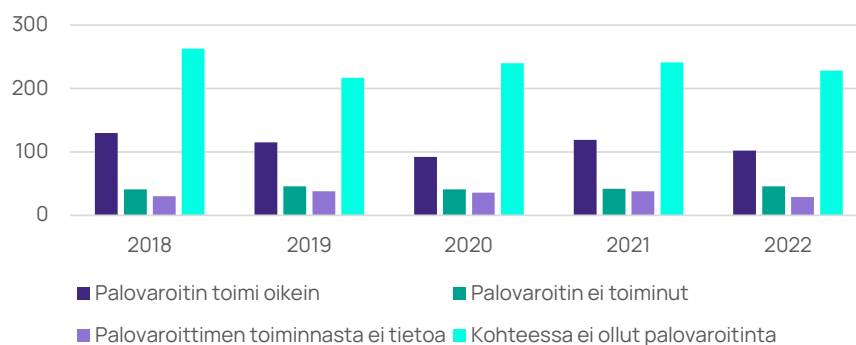
Pelastustoimen tehtävät vuonna 2022

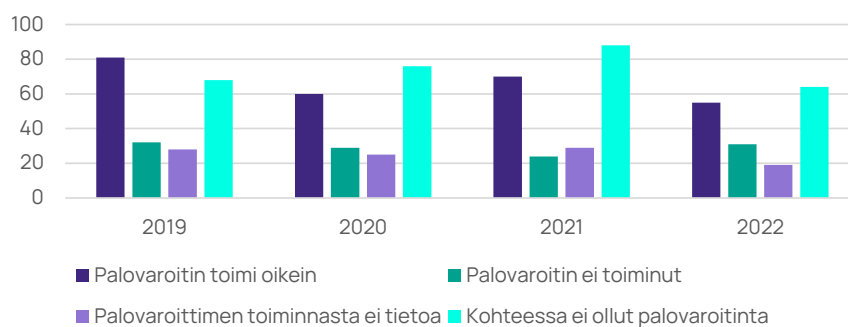
Rakennuspalot ja rakennuspalovaarat rakennustyyppin pääluokan mukaan

Palovaroittimen toiminta rakennuspaloissa ja rakennuspalovaaroissa, kaikki rakennustyypit

Palovaroittimen toiminta rakennuspaloissa ja rakennuspalovaaroissa, asuinrakennukset ja vapaa-ajan rakennukset

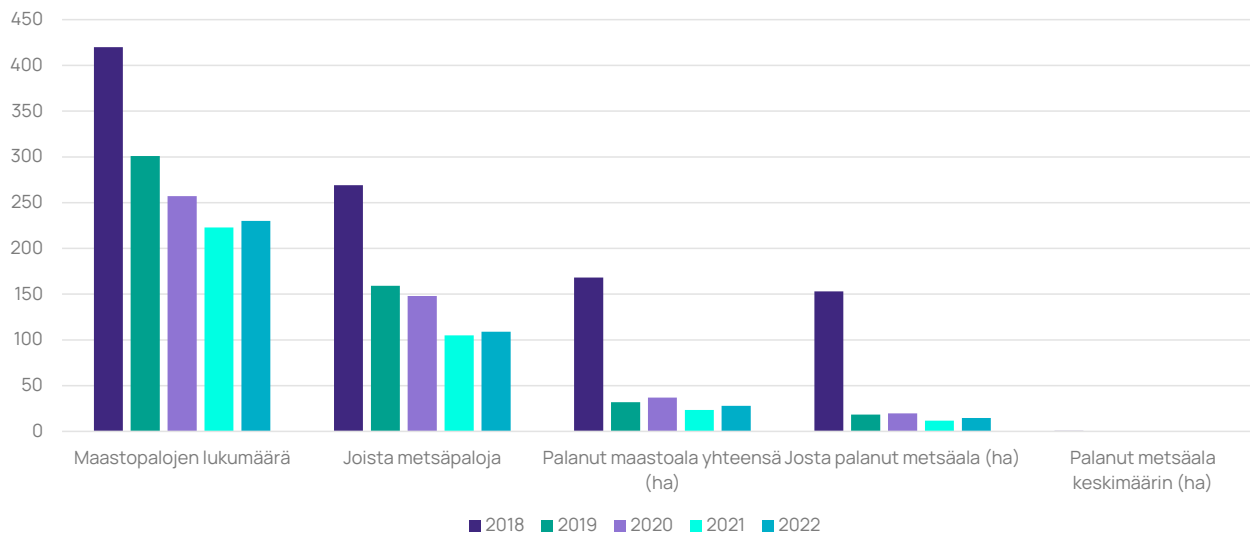
Sopimuspalokuntien ja toimenpidepalkkaisten paloasemien tehtävämäärät 2022

Uppdragsmängder för avtalsbrandkårerna och de uppdragsavlönade brandkårerna 2022

Tasks for contract fire brigades and part-time fire brigades 2022

Vahingot maasto- ja metsäpaloissa 2018–2022

ammattitaitoisesti – nopeasti – tasapuolisesti
yrkesskickligt – snabbt – jämlikt
professionally – rapidly – equally

**VARSINAIS-SUOMEN
PELASTUSLAITOS**

Turvallisuuden puolesta – vuodesta 1869

**EĞENTLIGA FINLANDS
RÄDDNINGSVÄRKE**

För säkerheten sedan 1869

Varsinais-Suomen pelastuslaitos
Egentliga Finlands räddningsverk
Southwest Finland Emergency Services

Eerikinkatu 35 / Eriksgatan 35
20100 Turku / Åbo
p. / tfn / tel. + 358 2 263 3111

etunimi.sukunimi@varha.fi / fornamn.efternamn@varha.fi / firstname.lastname@varha.fi

www.vspelastus.fi

Seuraa meitä – Följ oss – Follow us
@vspelastus

